
ЖИТНОЗЗРНО

СЪДЪРЖАНИЕ

* * *	Присаждане и претворяване.
2.	Образът на жената въ Евангелието —
	Жената излъкувана отъ кръвотечение и
	Хананейката.
Б. Боевъ	На границата.
G. Nordmann.	Неравенството.
x.	Какво говори единъ черепъ при запале-
	на свѣщъ.
П. Г. Пампоровъ.	Хьоне Вронски и неговата философия
	на месианизма
Изъ нашия животъ: Б. Боевъ — Единъ разговоръ съ Учителя за	музиката.
Д. Антонова	Стихотворения
Отзиви, Вести, Книгописъ	
Du Maître	Le processus biologique comparé.

SOMMAIRE

* * *	Implantation et transformation
G.	L'image de la femme dans l'Evangile. La
	femme guérie de l'hémorragie et la Cha-
	nanéenne.
B. Boëv	A la frontière.
G. Nordmann	L'inégalité.
X.	Ce que dit un crâne éclairé par une bougie.
P. G. Pamporoff	Höne Wronski et sa philosophie du mes-
	sianisme.
De notre vie — B. Boëv :	Un entretien avec le Maître sur la musique
D. Antonova :	Vers.
Echos, nouvelles et livres nouveaux	
Du Maître :	Le processus biologique comparé (suite et fin)

ЖИТНОЗЪРНО

Година XI

Кн. 6

ПРИСАЖДАНЕ И ПРЕТВОРЯВАНЕ

Въ времена като днешнитѣ, когато въ живота на човѣчеството е настъпило сериозно разстройство по всички направления, у хората се заражда единъ упоренъ стремежъ за „оправяне“ на свѣта. Днесъ на земята има повече свѣтооправници, отколкото кога да било. Би могло дори да се каже, че свѣтътъ гъмжи отъ свѣтооправници — „силни личности“, водачи, спасители. Преценявайки, обаче, обективно усилията на хората за излизане отъ тежкото положение, въ което сж изпаднали, не можемъ да се надѣваме, че кризата, която съвременно човѣчество преживѣва, ще се разреши по единъ разуменъ начинъ, че очакваното отъ всички общо подобрене на живота действително ще настъпи. И това е така, защото пжтътъ, по който съвременнитѣ народи вървятъ при разрешаване на своитѣ мжчнотии, си остава все она отъпканъ пжтъ, който води неминуемо къмъ единъ едничѣкъ, отдавна знаенъ изходъ — войната.

Изобщо, би могло да се каже, че въ своитѣ основни разбирания за живота, въ своитѣ методи за действие, съвременнитѣ хора си оставатъ все още „предхристиянски“. И ако бихме желали да опредѣлимъ съ една дума основния методъ за култивирание на човѣка и обществото, който се прилага въ съвременната западно-европейска култура, трѣбва да го наречемъ присаждане. И действително, днешнитѣ християнски народи сж станали културни народи чрезъ присаждане. Така нареченитѣ християни на наши дни сж само присадени християни. Всички качества и добродетели, които отличаватъ истинския християнинъ, истинския съвършенъ човѣкъ, така както той ни се очертава въ образа на Христа, сж само присадки у хората. И затова, когато завилѣятъ бури, като недавнашната свѣтовна война или като испанската днесъ, всички присадки се откършватъ, и дивачкитѣ проявяватъ първичното си естество. Ето защо, съ право нѣкои наричатъ съвременнитѣ християнски народи цивилизовани варвари. И наистина, въпрѣки своята просвѣта, въпрѣки своята наука, изкуства, техника, дешнитѣ хора си оставатъ отвжтре варвари. Низшето естество у човѣка, независимо отъ всички присадки, се проявява съ всичка сила у него. Ясно е, че за да се преобрази човѣкъ, за да стане онова, за което е говорилъ Христосъ, не е достатъчно само едно присаждане. Присаждането се възприе като методъ отъ ония, които създадоха християнската религия, които изградиха църквата като религиозенъ институтъ.

Въ основата, обаче, на Христовото учение, лежи мисълта за новораждането, за едно дълбоко алхимическо претворяване на

човѣка, за едно претворяване на неговото нисше естество — „желѣзото“, марсовата, разрушителна стихия въ кръвта му, въ златото на мъдростта. Това претворяване е възможно, но за него се изисква силно налѣгане и голѣма топлина — висока температура. За да узрѣятъ въ душата на човѣка възвишенитѣ, благородни мисли и чувства, за да се развиятъ висшитѣ добродетели, които отличаватъ съвършения човѣкъ, нужна е голѣма топлина и силно налѣгане.

А тази топлина, този свещенъ огнь, на който съзрѣватъ безсмъртнитѣ плодове на духа, се крие въ Любовта. Едничката сила въ свѣта, която развива най-голѣма топлина, способна да разтопи и най-мъчно топимитѣ вещества, е Любовта. Ето защо, Христосъ поставя Любовта като първа и основна сила, съ която човѣкъ трѣбва да се научи да оперира. Само чрезъ Любовта може да се постигне претворяване на низшето естество у човѣка, само чрезъ нея може да узрѣятъ висшитѣ добродетели на душата. Налѣгането пъкъ, за което по-горе споменахме, произтича отъ Духа. Духътъ е, който създава най-могщето налѣгане въ козмоса. За да се оперира съ това налѣгане, обаче, нужно е знание, нужна е свѣтлината на Мъдростта.

И тъй, само чрезъ свещения огнь на Любовта, чрезъ топлината — най-силната въ свѣта — която тя развива, и чрезъ мощното налѣгане на Духа, човѣкъ може да развие божественитѣ сили, вложени изначало въ неговата душа и да стане съвършенъ. Съвършенството — това е идеалътъ, къмъ който човѣкъ трѣбва да се стреми. Това е върховната целъ на неговия животъ. Затова Христосъ казва на ученицитѣ си: „Бждете съвършени, както е съвършенъ вашиятъ Отецъ, който е на Небесата“.

Разбира се, това не е така лесно, както обикновено религиознитѣ хора си го представятъ. Последнитѣ, въ своитѣ наивни разбирания за духовния животъ, често си въобразяватъ, че е достатъчно само да вѣрватъ въ Христа, въ неговата кръвъ, за да бждатъ спасени. Съ една обикновена вѣра — спасени вече чрезъ жертвата на Христа — тѣ се надѣватъ, че ще станатъ негови сънаследници, че ще сподѣлятъ „на небето“ богатствата на неговия духъ. Ала иначе свидетелствуватъ великитѣ мъдреци за птя, по който се постига съвършенството и се влиза въ небето, иначе разкриватъ неговитѣ тайни Учителитѣ на своитѣ ученици. Тѣ именно твърдятъ, че за да стане човѣкъ мъдрецъ въ истинска смисълъ на думата, за да придобие свѣтлината и знанието на божествената Мъдростъ, трѣбва да мине презъ такива тежки изпитания, каквито обикновениятъ човѣкъ не може дори да си представи. Въ тия изпитания, именно, опериратъ високитѣ температури на Любовта и силното налѣгане на Духа. Само така може да се влѣзе въ „небето“. Небето не е мѣсто за забавление, както си го представятъ религиознитѣ хора. То действително е мѣсто на щастието, на щастливитѣ души, ала щастието не е забавление. Щастието е изразъ на она истински животъ, при който човѣкъ вижда дълбокия смисълъ на битието.

Ясно е, следователно, че за да се влѣзе въ този свѣтъ на щастието, пжтътъ минава презъ процеса на осъвършенствуването, при

който действуватъ силната топлина на Любовта и налѣгането на Духа. Този пътъ трѣбва всѣки човѣкъ самъ да извърви. Ето защо, никой не трѣбва да очаква други да „оправятъ свѣта“, други да работятъ за неговото и общо повдигане. Всѣки трѣбва да работи самъ за своето повдигане. И това е негли най-доброто, което той може да допринесе за общото благо, за общия подъемъ на човѣчеството. И наистина, опитътъ показва, че въпрѣки всичкия натискъ, който обиковено се упражнява върху човѣка при неговото възпитание, въ края на краищата неговото повдигане зависи отъ него самия. То трѣбва да произтече отъ неговата воля, да бжде плодъ на една вътрешна, свободна работа. Никой не може да издигне една жена или единъ мъжъ, ако тѣ сами не искатъ да се повдигнатъ, ако тѣ сами не работятъ за своето повдигане. Никой не може да упражнява контролъ върху човѣка, дори и съ най-изтънчени сръдства, ако човѣкъ самъ не иска да се контролира и самообладава. Това сж основни истини при възпитанието, които трѣбва да се усвоятъ и въ семейния животъ, и въ училището, и въ обществото. И до днесъ, обаче, въпрѣки опита, събранъ отъ хилядилѣтия, методитѣ за възпитаване на човѣка — и семейно, и училищно, и социално — си оставатъ все подъ знака на присаждането.

Хората трѣбва да се убедятъ, че волята на човѣка, оставена свободна отъ Бога, не може да се превие и огъне. Тя трѣбва отвътре, напълно спонтанно, да се ориентира по посока на Божията воля — единната мирова воля на Цѣлото. И когато се говори да станатъ човѣцитѣ едно съ Христа, това подразбира единъ актъ на свободна воля, която е станала добъръ проводникъ на Любовта. Това подразбира единство на разумни човѣшки воли, които съзнателно и свободно вършатъ волята на Бога — Единиятъ, отъ който всичко е произлѣзло.

* * *

Образът на жената въ Евангелието

Жената излѣкувана отъ кръвотечение и хананейката.

Представете си една жена, която страда дванадесетъ години отъ една тежка болестъ — кръвотечение. Тя е обиколила всички видни лѣкари на времето си, опитала е всички срѣдства, всички лѣкове, похарчила е всичкитѣ си пари, иждивила е дори цѣлия си имотъ, само и само да се излѣкува. Ала въпрѣки, че е пропила всичко, което е имала, въпрѣки че се е подлагала, може би, на какви ли не режими, че е гълтала какви ли не горчилки и церове, безъ да види ни най-малка полза отъ това, тя не се отчайва, не изгубва своята воля за животъ, не изгубва вѣрата си, че все още може да се излѣкува.

Мнозина на нейно мѣсто биха се отчаяли, биха отпаднали духомъ, съкрушени отъ толкова разочарования и несполуки. Тази жена, обаче, едва ли не предъ прага на смъртта, все още има сили да се бори съ нея. Ние я виждаме въ евангелието въ единъ моментъ, когато разбита, разсипана материално, лишена отъ всички земни срѣдства за борба — пари, лѣкари, церове — тя се приближава до Исуса, останала съ едно едничко оръжие: вѣрата.

Ето, тя се провира всрѣдъ гъстото множество, което е притиснало отвредъ Исуса и ученицитѣ му. Провира се да се добере до него, ала не за да се яви предъ лицето му, да го моли за изцеление, да изтрѣгне отъ него слово или жестъ — тя се счита недостойна за такава голѣма милостъ. Най-сетне, съ какво право може да изисква толкова голѣмо благоволение отъ Пророка, за когото е чувала, че е извършилъ толкова чудеса? Въ своето смирение, чувствавайки своята нищета, тя не смѣе дори да се яви предъ лицето му. Ала вѣрва, че ако смогне само изотзадъ да се допре до крайчеца на дрехата му, пакъ ще получи изцеление. Въ порива на своята безгранична вѣра, тя наистина сполучва да се допре до полата на дрехата му. И чудото става — болната отъ дванадесетъ години жена начаса се излѣкува, упоритото ѝ кръвотечение престава.

Да бѣше се свършилъ само съ това този кратъкъ епизодъ, отбелѣзанъ въ евангелията на Марка (гл. 5: 25-34) и Лука (гл. 8: 43-48), ние щѣхме да имаме само образа на една жилава натура, на една жена съ силна вѣра, която се бори съ всички срѣдства да победи смъртта, една своего рода героиня, която е достойна за възхищение — поне като типъ на жена съ жилава воля за животъ, съ несъкрушима вѣра. Освенъ това, у насъ би укрепнало убеждението за мощната сила на вѣрата, изтъквана и подчертавана многократно въ евангелието, особено при случаитѣ, въ които сж описани чудотворнитѣ излѣкувания, извършени отъ Исуса.

Ала въ разказа за излѣкуването на кръвотичавата жена е дадена една интересна подробностъ. Именно, лекото докосване на жената до полата на дрехата му, не остава незабелѣзано за Исуса. Той тутакси запитва, кой се е допрѣлъ до него. На ученицитѣ му този въпросъ се вижда едва ли не нелѣпъ, защото народътъ се е притискалъ и се е допиралъ до него и до тѣхъ почти непрестанно. Ала Исусъ

настоява: „Нѣкой се допрѣ до мене, защото усѣтихъ, че сила излѣзе отъ мене“.

Ще рече, това допиране на вѣрата крие нѣщо специфично въ себе си. Хиляди хора сж се допрѣли до Исуса въ този день, но колкото и неприятни да сж били тия докосвания, може би, Исусъ остава безразличенъ за тѣхъ. Само допирането на тази жена — допиране на живата вѣра — е обърнало вниманието му. Той го отбелѣзва, изтъквайки една характерна негова черта — при туй докосване на жената, отъ неговата аура се е излѣчила сила, частъ отъ оная животворна магнетична сила, която е била акумулирана у него.

Съ това Христосъ е разкрилъ не само мощната сила на вѣрата, не само нейното естество, а е опредѣлилъ и закона на нейното действие. Само вѣрата е въ състояние да предизвика отдѣляне на онази божествена жизнена сила, която действа мигновено, магически. Вѣрата, следователно, е едничкиятъ най-добъръ проводникъ на божествения животъ, който произтича отъ Любовта.

Съ това е даденъ сжщевременно и единъ критерий за разпознаване на истинската вѣра. Ако онзи, който работи чрезъ вѣра, може да предизвика проявата на силитѣ на божествения свѣтъ, действащи моментално — ние бихме казали чудотворно — той може да бжде увѣренъ, че наистина обладава вѣра. Който не може да предизвика този ефектъ, не притежава истинска вѣра.

Вѣрата, следователно, е едничкиятъ агентъ на така нареченитѣ отъ хората чудеса, въ туй число и на чудотворнитѣ излѣкувания. И тукъ трѣбва да изтъкнемъ, че Христосъ не е лѣкувалъ, както мнозина религиозни хора си мислятъ, щѣло и нещѣло. Почти всички случаи на изцеления, отбелѣзани въ евангелието, сж резултатъ на вѣра — отъ разни степени и категории: ту вѣра, действаща въ подсъзнанието, ту такава, която действа въ съзнанието, ту въ самосъзнанието, ту въ свръхсъзнанието — ако вземемъ като образецъ на вѣра отъ последната категория Христа.

Ясно е, следователно, че за да се излѣкува единъ човѣкъ моментално, като кръвотичавата жена, за да се излѣкува по божественъ начинъ, той трѣбва да има вѣра. Въ случая вѣрата се явява добъръ проводникъ на животворнитѣ сили на божествения свѣтъ. Единъ лѣчителъ отъ категорията на Исуса може да има най-доброто желание да излѣкува единъ болникъ, но ако у последния липсва онази психична материя на вѣрата, която служи като добъръ проводникъ на божествената енергия, той не може да го излѣкува по този моменталенъ, „чудотворенъ“ начинъ. Този болникъ, като кръвотичавата жена преди да намѣри Исуса, ще трѣбва да се подложи на друго лѣчение, застѣпница на което се е явявала медицината презъ всички времена.

Вѣрата, за да употребимъ единъ философски терминъ, е трансцендентна сила. До сжщото заключение за естеството на вѣрата дойдохме и при разглеждане духовния опитъ на Захария и Елисавета въ главата „Елисавета — майка на предтечата“, а сжщо и въ главата за Дева Мария.

Виждаме, наистина, какъвъ богатъ източникъ на материалъ за изучаване психологията на вѣрата и нейнитѣ закони, се явява Свеще-

ното Писание, както Стария, така и Новия Заветъ.

Завършвайки този бѣгълъ очеркъ за жената, страдаща отъ кръвотечение, искамъ да ви припомня скромния, едва скициранъ образъ на една нейна посестрима — жената Хананейка.

Тази жена не идва за себе си — тя моли Исуса да излѣкува дъщеря ѝ, която е измжчвана отъ бѣсъ. Той отхвърля отпървомъ молбата ѝ, макаръ последната да е подкрепена отъ застъпничеството на неговитѣ ученици, като казва, че е изпратенъ да спаси преди всичко загубенитѣ овце отъ Израилевия домъ, и че не е прилично да вземе хлѣба на децата, за да го хвърли на кучетата.

Жената чува тия му думи, но не се оскърбява, нито обезсърчава. Отговорътъ, който дава на Исуса е рѣдккъ образецъ на смирение и вѣра.

„Така е, Господи, отвърща тя на Исуса, но и кучетата ядатъ отъ трохитѣ, що падатъ отъ трапезата на господаритѣ имъ“.

Този отговоръ, така живъ и образенъ, изпълненъ съ такава убедителна сила, омилостивява Исуса. „О жено, провиква се той възхитенъ, голѣма е твоята вѣра. Нека ти бжде споредъ желанието“.

Не само за вѣра и смирение говори този отговоръ, а и за единъ живъ умъ. На символичния езикъ на Учителя отъ Галилея, тя отговаря също символично. Това е единъ краткъ, но красивъ и уменъ разговоръ.

При това тукъ ни трогва и беззаветната обичъ на майката — не за себе си, а за дъщеря си моли тя така смирено, но и така настойчиво Исуса.

Азъ нѣма да се спирамъ върху езотеричната страна на този епизодъ, въ който въ противопоставката: „загубени овце отъ дома Израилевъ“, „децата“ и „езичниците“ — кучета“ е загатнатъ единъ важенъ фактъ — че при идването на една космична вълна се събуждатъ всички култове на миналото, и култоветъ на свѣтлината, и тия на тъмнината, при което става едно ново трансформиране на енергиитѣ.

Ще спомена само бѣгло единъ законъ за действието на вѣрата, който може да се нарече вериженъ.

Между Исуса и болната дъщеря стои майката. Тя е срѣдата на вѣрата, която провежда тока на животворната сила. Майката вѣрва въ Исуса, дъщерята, свързана чрезъ любовта съ майката, вѣрва въ нея и посрѣдствомъ нея въ Исуса. Такъвъ е случаятъ и при излѣкуване отъ разстояние сина на стотника, както и други случаи, отбелѣзани въ евангелието.

Женитѣ, чиито образи нахвърлихъ въ тия страници, не сж били нѣкакви видни, знатни личности. Ала тѣ сж заслужили високата честъ — всрѣдъ многото други жени и мъже, които Христосъ е срещналъ по пътя си — да бждатъ удостоени съ неговото внимание и обичъ, защото сж криели въ душитѣ си многоценния бисеръ на вѣрата. Въ свѣтлата аура на неговия животъ и дѣло, тѣ и до днесъ трептятъ като два образа на жива вѣра.

Боянъ Боевъ

На границата

Днешната наука все повече се приближава до границата между видимия и невидимия свѣтъ; нѣщо повече: тя не само е на самата граница, но даже е нагазила въ областта на последния. И това е лесно обяснимо, защото свѣтътъ е единъ. И ако го дѣлимъ на два свѣта, това е поради ограничеността на човѣка въ дадена степенъ на развитие.

И този важенъ завой въ науката е плодъ не на философски спекулации, а на новитѣ научни факти. Събра се грамаденъ фактически материалъ, който даде новъ характеръ на научнитѣ проблеми и ново направление на изследванията. Ще дамъ нѣколко примѣра изъ разнитѣ области.

Преди всичко се събраха много факти въ биологията, които доказватъ, че психичнитѣ фактори играятъ важна роля, както при физиологичнитѣ процеси, тъй и при измѣнчивостта на видоветѣ. Даже се установи, че душевнитѣ процеси указватъ влияние върху химическитѣ процеси въ организма. Напримѣръ, ако покажемъ на едно куче храна, споредъ това, дали тая храна е отъ месо или отъ тлъстини, тя ще повлияе върху качеството на отдѣления сокъ, който е годенъ за смилане на храната. Това се нарича психична секреция.

Интересни опити сж правени съ петнистия дъждовникъ (отъ опашатитѣ земноводни; живѣе и у насъ). Ако се държи въ течение на години въ блато съ жълта глина на дъното, жълтитѣ петна по тѣлото му се увеличаватъ по размѣръ и брой. А ако се държи на черна земя, тѣ ставатъ почти черни. Това е описано и въ Библията: Яковъ туря предъ овцитѣ прѣчки и роденитѣ агнета сж нашарени съ линии (Битие, глава 30, стихове 37—39).

Опититѣ съ дъждовника и пр. показватъ, че тукъ играе роля подсъзнателната областъ на съзнанието. Това подсъзнание действува въ всички клетки. Това можемъ да наречемъ „клетъчни души“, за които говори и Хекелъ. Фогтъ казва, че има два вида умъ: умъ на личността и умъ на тѣлото. Последниятъ „умъ“ е това, което наричаме подсъзнание. Въ сжщностъ това е една отъ областитѣ на подсъзнанието.

Херманъ Мюлеръ казва, че основата на еволюционната теория сж реакциитѣ на клетъчнитѣ души. Пфлюгеръ изтъква, че Аристотелъ признава психичнитѣ фактори при дейността на органитѣ. А пъкъ той го знае, понеже чрезъ Платонъ е въ свръзка съ Питагорейската окултна школа.

Че наистина психичното указва влияние върху всички органически системи и върху физиологичнитѣ процеси, се доказва съ множество опити. Д-ръ Фокашонъ привежда едно лице въ хипнотиченъ сънъ, написва върху ржката му нѣколко думи и му казва: „Ти сега ще се пробудишъ, и въ еди-колко си часа на мѣстото на написаното съ моливъ ще бликне кръвъ.“ Въ уречения часъ става това. Или му залепва на ржката обикновена лепкава хартия и му казва: „Това е пластиръ-везикаторъ. Следъ обѣдъ, въ еди-колко си часа, на това мѣсто ще се появи мѣхуръ, пълненъ съ вода.“ И това става. Или му

залепва на ржката истински пластиръ-везикаторъ и му казва: „Това е обикновена хартия и нѣма да произведе никакво действие“. И наистина, следъ събуждане не се появяватъ мѣхуритѣ съ вода, характерни за този пластиръ.

Опититѣ на Харисонъ върху *Amblystoma*, на Густавъ Волфъ върху регенерацията на лещата на око̀то на тритона и много други подобни опити доказаха, че целесъобразността, съ която организмътъ отговаря на измѣненіята на външната срѣда, на околнитѣ условия, не се дължи на механически фактори, а на психични. Биолозите наричатъ това: саморегулация.

Група биолози въ Германия, които работѣха въ областта на тъй наречената еволюционна механика, нарекоха този вътрешенъ факторъ: организаторъ. Този организаторъ винаги регулира разумно органическитѣ процеси въ организма и то и въ такива случаи, дето всѣко действие на естествения подборъ е изключено, напримѣръ при изкуствено отръзване на крайникъ въ зародиша на нѣкое земноводно и пр. Това показва, че целесъобразността, съ която организмътъ отговаря въ такива случаи, има психиченъ източникъ.

Значи, този организаторъ или тая „ентелехия“ на проф. Дришъ е разуменъ, психиченъ факторъ. Съ това биологията напоследъкъ влиза въ съвсемъ нова фаза. Биомеханизмътъ не може да обясни тия факти. И тъй, тѣ водятъ къмъ неовитализмъ и психоламаркизмъ.

Вънъ отъ това, натъкнаха се на множество факти, които установиха у организма сили и способности, за които до скоро не подозираха.

Нека споменемъ най-първо за тъй наречената „радиостезия“ или „багетизмъ“. Знае се, че има тъй наречени сензитиви, които съ лѣскова или металическа вилка могатъ да откриятъ подземни води, руди, метали и пр. Нѣщо повече: Радиостезията е толкова усъвършенствуванa, че чрезъ нея може да се опредѣли дълбочината, количеството и направлението на водното течение или на рудната жила. Азъ самъ съмъ наблюдавалъ, какъ единъ сензитивъ въ България предъ насъ направи нѣколко интересни опити: откри, напримѣръ, златенъ прѣстенъ, скритъ въ тревата на една полянка. Когато той кръстоса съ металическата вилка на ржка полянката въ нѣколко направления, тъкмо надъ прѣстена прѣчката почна да се движи силно въ ржцетѣ му, и то съ такъва сила, че силнитѣ мускули на околнитѣ не можеха да спратъ тия движения. Подобни факти вече показватъ, че има въ човѣка нови, неизвестни до сега на науката сили. А тия сили откриватъ предъ насъ единъ съвсемъ новъ свѣтъ, нови хоризонти.

Други изследвания отъ съвсемъ другъ характеръ хвърлятъ свѣтлина върху характера на тия сили.

Интересенъ е въ това отношение опитътъ на Лаковски съ перурдата пауново око. Знае се, че мжжкото пауново око намира женската форма на голѣмо разстояние, даже на километри. Фабръ допущаше, че това става чрезъ обонянието — поради свойствения мирисъ на женската форма. Лаковски умъртвява женската, поради което тя вече не изпуска радиации, обаче миризмата се запазва. Умъртвява я съ висока температура. И тогазъ Лаковски забелязалъ, че мжжката престава да намира мѣстонахождението на женската, понеже послед-

ната е престанала да изпуска радиации, които спомагат за ориентацията на мъжкото пауново око.

Подобни опити сж направени съ множество други животни и се установи, че организъмът изпуска „радиации“, че приема и изпуска „радиовълни“.

Но тия дарби и сили въ по-голям или въ по-малък размеръ сж констатирани и у човѣка.

Д-ръ Люисъ е правилъ опити съ чувствителни плочи. Това сж плочи, намазани съ особено флуоресциращо вещество. Такива „флуоресциращи“ плочи иматъ свойството да свѣтватъ въ тъмна стая, когато къмъ тяхъ се насочи или приближи лъчеизпускане отъ човѣшкото тѣло или отъ нѣкой организъмъ. Като държи лицето прѣститѣ си на 6 — 7 милиметра разстояние отъ плочитѣ, последнитѣ свѣтватъ и може да се получи фотография на „свѣтлината“, която излиза отъ прѣститѣ. Сжщо така, като фиксиралъ съ погледа си подобна флуоресцираща плоча въ течение на 30 минути въ тъмна стая, той е получилъ фотография на сиянието, което излиза отъ очитѣ. Съ това се потвърждава твърдението на окултната наука, че очитѣ, ушитѣ и пр. изпускатъ снопове свѣтлина.

Каанъ изследвалъ лжчитѣ, които изпускатъ мозъкътъ, сърдцето, черниятъ дробъ, бѣлиятъ дробъ и пр. и е намѣрилъ, че най-много лжчи изпуска мозъкътъ. Сърдцето и черниятъ дробъ изпускатъ еднакво, а бѣлиятъ дробъ въ нѣкои случаи по-малко, а въ други — повече отъ мозъка.

Женевскиятъ химикъ Циглеръ е открилъ тия лжчи въ растението „росянка“ и ги е нарекълъ „зоизитетъ“. Но после той ги е отождествилъ съ одичнитѣ лжчи на Райхенбахъ. Но тѣ не сж ли и сжщитѣ митогенни лжчи на Гурвичъ?

Д-ръ Гастонъ Дюрвилъ чрезъ държане на ржката върху нѣкои растения е ускорявалъ тяхния растежъ. Такива опити сж правили и Маненъ и Гравие. Забележително е, че здравето на експериментатора има влияние върху резултата на опита.

Това не е ли нѣщо подобно на „индукцията“ при опититѣ на Гурвичъ? Влиянието на единъ луковъ коренъ върху другъ луковъ коренъ, къмъ когото е насоченъ съ върха си, Гурвичъ нарича „индукция“. Коренътъ, който влияе върху другия коренъ, Гурвичъ нарича „индукторъ“. Вториятъ коренъ нарича „детекторъ“. Но Гурвичъ е правилъ множество други опити, при които за индуктори и детектори сж служили разни видове организми.

Гореспоменатиятъ опитъ на Дюрвилъ не е ли единъ видъ Гурвичовъ опитъ, при който „индукторъ“ сж човѣшкитѣ прѣсти, а детекторъ — нѣкое растение?

Това хвърля свѣтлина и върху характера на „паситѣ“. Това не обяснява ли сжщо и другъ единъ фактъ, който срещаме често въ живота? Когато човѣкъ се опари или удари нѣкъде, той бара и глади това мѣсто съ другата ржка, и това действува успокоително; болката до известна степенъ изчезва. Тукъ пакъ действуватъ „лжчитѣ“, които излизатъ отъ ржката и действуватъ успокоително.

Тия нови изследвания хвърлятъ свѣтлина и върху нѣкои въпроси отъ историята на древността. Напримѣръ въ единъ египетски

папирусъ, откритъ напоследъкъ въ развалинитѣ на градъ Тива отъ Еберсъ, има следнитѣ думи: „Постави своята ржка върху него, за да успокоишъ болката му и кажи, че болката трѣбва да изчезне“.

Инженеръ и електротехникъ Варлей е правилъ опити съ жена си, която била високо-сензитивна и виждала одични пламъци въ магнетизирани предмети, въ кристалитѣ и въ човѣшкото тѣло. Той е можелъ да магнетизира жена си, т. е. да я привежда въ магнетиченъ сънъ презъ двойна врата, презъ стена и пр.

Лжчитѣ, които изпущатъ човѣкъ и други организми, се установиха и отъ опититѣ на Херингъ, професоръ по математика и физика въ Гота, отъ Харесъ, отъ Шазаренъ, Деклъ и пр. Тѣхнитѣ изследвания и тия на много други учени се потвърдиха и отъ наблюденията върху тѣй наречената „свѣтяща жена“ Анна Монаро отъ градъ Пирона въ Италия, изследвана отъ професори въ Римъ.

Чрезъ подобни опити е констатирано, че се забелязватъ черни петна въ аурата на парализиранитѣ.

Интересенъ е опитътъ на Баретъ, виденъ физикъ, отъ Лондонското общество за психични изследвания: сензитивъ въ съвсемъ тъмна стая, както при Райхенбаховитѣ опити, виждалъ свѣтлина да излиза отъ тѣлото. За да изключи възможността на телепатична халюцинация, Баретъ е направилъ следния опитъ: Извадилъ часовника си и насочилъ къмъ него прѣститѣ си, за да го освѣти. И тогазъ сензитивътъ казалъ, колко показвалъ часовникътъ. Следъ това Баретъ въ тъмнината премѣства стрелкитѣ, за да не знае самъ, колко показватъ тѣ. И като освѣтилъ пакъ часовника съ прѣститѣ си, сензитивътъ казалъ, не колко е истинскиятъ часъ, но колко показватъ стрелкитѣ. Следъ провѣрка се видѣло, че показанията на сензитива сж вѣрни.

Аналогични опити сж правени отъ Жоржъ дьо Мисини. Той привежда едно лице въ магнетиченъ сънъ въ такъва дълбока фаза, при която у него се проявява сензитивностъ. (А при опититѣ на Баретъ лицето е имало сензитивностъ въ будно състояние и опититѣ сж били правени при будно негово състояние). Приспанитъ познава, колко показватъ часовникитѣ въ джобоветѣ на присжтствуващитѣ. Вѣрно позналъ, че часовникътъ на едного отъ присжтствуващитѣ билъ спрѣлъ. Той познавалъ разнитѣ предмети, скрити въ джобоветѣ на присжтствуващитѣ. Когато въ стаята влѣзълъ единъ младежъ, присжтствуващитѣ попитали, що се намира въ дѣсния му джобъ. Той позналъ. 12-тѣ присжтствуващи се наредили около приспания и всѣки си намислилъ по едно цвѣте. Приспанитъ казалъ безпогрѣшно имената на тия цвѣта.

Д-ръ Котикъ е правѣлъ опити съ гореспоменатата флуоресцираща плоча въ тъмна стая. Той е каралъ лицето да мисли усилено, и флуоресциращата плоча свѣтвала. Когато преставала силната концентрирана мисълъ, плочата пакъ ставала тъмна. За да контролира опита, той накаралъ лицето да съсредоточава мисълта си върху нѣщо и да я отпуща, безъ да казва, въ кои моменти прави това. Котикъ презъ това време наблюдавалъ свѣтване и потъмняване на плочата. По-после чрезъ провѣрки се установило че свѣтването и потъмняването на флуоресциращата плоча съпада съ концентрирането и отпущането на мисълта у лицето.

Нѣкои привърженици на психоаналитичната теория на Фройдъ предполагатъ, че видѣнията се обясняватъ съ халюцинации, съ подсъзнателни желанія и самовнушения. Горнитѣ опити сж отъ такъвъ характеръ, че изключватъ всѣко предположение въ халюцинация или подсъзнателно самовнушение. Взетитѣ контролни мѣрки изключватъ всѣкакъвъ субективенъ елементъ въ резултатитѣ. Нѣкои отъ горнитѣ опити, напримѣръ тия на Баретъ и Д-ръ Котикъ, сж видоизмѣнявани по начинъ, за да се изключи и всѣко предположение въ телепатия.

Сжщитѣ предпазителни мѣрки за изключване на всѣко телепатично предаване сж взети и при следнитѣ опити на д-ръ Шарпиньонъ:

Той е правилъ опити съ лица, приведени въ магнетиченъ сънъ и то въ такъва дълбока фаза, че у тѣхъ се развива способността да виждатъ лжчитѣ, невидими за обикновеното око. Той държи прѣститѣ си насочени къмъ чаша съ вода. Така се получава тѣй наречената „магнетизирана вода“. Той поднася на лицето тая чаша заедно съ други три чаши. Лицето казва, че едната чаша е свѣтяща, пълна съ свѣтлина, а другитѣ — не. И именно тая той посочва за свѣтяща, която била магнетизирана безъ негово знание. За да се избѣгне предположението въ телепатично предаване, д-ръ Шарпиньонъ размѣсвалъ магнетизираната чаша съ другитѣ чаши тѣй, че и самиятъ той да не знае, коя чаша е магнетизирана. И лицето винаги давало вѣрни показания!

Шарпиньонъ правилъ аналогични опити и съ 4 желѣзни прѣчки, еднакви по форма, голѣмина и цвѣтъ, но само едната отъ тѣхъ е магнитъ. Знае се, че лицето, приведено въ дълбокъ магнетиченъ сънъ, вижда на двата полюса на магнита одични пламъци. И при размѣсване на 4-тѣ прѣчки лицето по одичнитѣ пламъци винаги познавало, коя отъ тѣхъ е магнитъ. Провѣрката потвърждавала показанията му. Интересно е, че ако се тури между него и предмета нѣщо непрозрачно, той вижда и презъ непрозрачния предметъ, само че малко по-мжчно.

Интересни сж опититѣ на д-ръ Ферулъ. Когато лицето се приведе въ дълбокъ магнетиченъ сънъ, то у него се развиватъ нови дарби, даже може да познава, какво става на далечно разстояние. Отъ такъвъ характеръ сж напр. опититѣ на д-ръ Ферулъ. Той правилъ опити съ една жена. Веднѣжъ чакалъ отъ другъ градъ пжтници, които не дошли на уреченото време. Той я попиталъ, когато тя била приведена въ магнетиченъ сънъ. Тя казала: „Файтонътъ се превърналъ. Единиятъ отъ тѣхъ е раненъ на рамото и кръста. Лѣкарьтъ го превръзва“. — Всичко се потвърдило.

Подобни опити е правилъ и Дюрвилъ. Лицето, приведено въ дълбокъ магнетиченъ сънъ, казвало, какво има въ другата стая, която съ коридоръ била отдѣлена отъ стаята, въ която ставалъ опитътъ. Дюрвилъ праща въ другата стая трима души, които правятъ разни движения и други постѣпки, които лицето вѣрно познавало.

Важни сж опититѣ съ затворенъ пликъ. Такива опити сж правили мнозина. При опититѣ на Дюрвилъ лицето познавало, какво има въ затворенъ пликъ. Напримѣръ той представилъ на лицето затворенъ пликъ, съдържащъ две жълтици и една банкнота. Лицето вѣрно познало съдържанието на плика.

Въ най-ново време подобни опити сж правени отъ д-ръ Хансъ Бендеръ, психологъ въ градъ Бонъ. Опититѣ му били правени въ

Психологическия институт при Бонския университет (Германия). На сензитива се представят много пликове, въ които има написани разни букви. Пликовете били дебели, непрозрачни. За избѣгване на всѣка възможност на телепатия пликовете сж били разбърквани, тъй че самитѣ експериментатори не знаели съдържанието имъ. Субектътъ казва, че вижда въ пликовете тия и тия букви. Отговоритѣ му за всѣки пликъ се записватъ номерирани. Сжщиятъ номеръ се надписва и на плика. Опититѣ дали положителенъ резултатъ: буквитѣ били вѣрно познавани. Съ това Бендеръ, подобно на множество други експериментатори, потвърждава ясновидската способностъ и то независимо отъ всѣка телепатия. Значи, ясновидството, събуждано у лицето при дълбокия магнетиченъ сънъ, се констатира и при будно състояние, както е при опититѣ на Бендеръ.

Обаче, още по-ясно личи туй у тъй наречената Префортска ясновидка Фредерика Хауфе, изследвана отъ нѣмския лѣкаръ д-ръ Юстинъ Кьорнеръ въ течение на три години. Изследванията му сж изложени въ голѣмото му съчинение „Префортската ясновидка“, преведена на разни езици.

Интересенъ е опитътъ на Дюрвилъ съ флуоресциращия дискъ. Поставя се той на единъ столъ. Лицето се привежда въ дълбокъ магнетиченъ сънъ. Физическото тѣло е безчувствено, като дълбоко спящо, въ безсъзнание. И се казва на лицето да отиде къмъ онзи столъ, на който е флуоресциращиятъ дискъ. Физичното тѣло на лицето, почти безжизнено, е на единъ столъ, а флуоресциращиятъ дискъ свѣтва. Къмъ него е отишло флуидното (лжчистото) тѣло на спящия. Значи, флуидното тѣло постѣпва разумно — разумно върши това или онова, докато физичното тѣло лежи въ безсъзнание. Този фактъ е важенъ, понеже показва, че съзнанието може да сжществува и да се проявява и извънъ физичния мозъкъ. Това показва, че мозъкътъ е важенъ само като инструментъ на съзнанието, но той не произвежда мисълта.

* * *

Изследвания въ горната посока родиха единъ новъ клонъ, нареченъ метапсихика или парапсихология. Има метапсихични общества въ много държави: Франция, Италия, Естония, Гърция, Англия и пр. Има вече грамадна литература по метапсихика. Метапсихичнитѣ общества си иматъ списания, международни конгреси и пр. Напр. въ Осло (Норвегия) презъ 1935 г. се състоя такъвъ конгресъ, на който е присѣствувалъ и проф. Хансъ Дришъ. Въ този конгресъ френскиятъ инженеръ Живилие е представилъ апарата си за регистриране на излъчванията на човѣшкото тѣло — аурата. Даже въ гр. Лундъ въ университета се отвори катедра по метапсихика.

Отъ всичко гореказано следватъ три заключения:

1. Освенъ видимото тѣло, организмътъ притежава и друго естество. Това е загатване за тъй наречената „аура“.

2. Човѣкъ притежава способностъ да възприема нѣща, недостѣпни за обикновенитѣ 5 сѣтива. Това е загатване за тъй нареченото ясновидство.

3. Мозъкът не ражда съзнанието, но е само неговъ инструментъ.

Чрезъ тия изследвания се отварятъ нови хоризонти за всички науки. Новата фаза, въ която по този начинъ влизатъ наукитѣ, е въ две направления: задълбочаване въ методитѣ на изследвания и разширение на изследваната областъ. Преди всичко ще се турятъ на преденъ планъ окултната анатомия и физиология, а тѣ ще се отразятъ и на медицината. Въ нова фаза ще влѣзатъ и всички други науки: химия, физика, психология, история, архитектура, педагогика и пр.

Georg Nordmann

Неравенството

(есе)

Планинскиятъ потокъ се провира съ шумъ между камънитѣ, бълболи, плиска и бѣга надолу къмъ долината, като съ тоя неспиренъ бѣгъ създава най-приятното и най-примамливото въ тоя кжтъ.

Нѣма по-скжпо нѣщо въ тоя часъ на осамотение всрѣдъ свежитѣ борики и тихата милувка на синьото небе, отъ това шумоление и тая нестихваща пѣсенъ на водата, която слиза надолу. Въ чувството на благодарностъ, което човѣкъ подсъзнателно храни въ душата си въ такива часове, дѣлътъ има и идеята за великото неравенство въ свѣта и живота. Законътъ за гравитацията и неравенството на земната кора сж причината за тоя животъ на планината и тая пѣсенъ на слизаящия потокъ. Той е най-властниятъ пазачъ, който не пропуска нищо да побѣгне отъ земята. Той зове непрестанно къмъ тъмния центъръ на нашата прамайка. Тия бликнали води, които дирятъ морето, за да притихнатъ тамъ, да се слѣятъ съ огромната му снага и да заживѣятъ неговия животъ — тихата отпуснатостъ подъ синия лазуръ или страшнитѣ му бури подъ студения и дързкъ бичъ на вѣтроветѣ.

Ако земята бѣше устроена безъ тия по-високи и по-низки мѣста, ако нѣмаше долини и възвисени планински вериги, единъ отъ най-динамичнитѣ процеси въ природата — движението на водата щѣше да запре завинаги. За винаги щѣха да занѣмеятъ пѣснитѣ на рѣкитѣ и планинскитѣ потоци.

Идеята за равенството е идея, която може да се разпростре само върху факта, че водата е всѣкжде вода, все сжщата стихия, но едничко само неравенството е, което създава нейния богатъ динамиченъ животъ — нейната красота. Безъ него тя би лежала нѣма, инертна и неподвижна въ басейнитѣ, покрита съ зеленитѣ петна на мухълъ и изоставеностъ.

Свечерява се. Планинскиятъ вѣтъръ слиза надолу по склоноветѣ, навежда главицитѣ на цѣвналитѣ планински цвѣта, зашумява въ клонитѣ на дърветата и облѣхва лицето съ свежа милувка. Пакъ неравенството се възправя като причинителъ на това явление. Неравенството въ нагрѣването на земната кора, различниятъ барометриченъ натискъ създаватъ атмосфернитѣ течения. Все тоя стремежъ къмъ

оеднаквяване, къмъ изравнение, всѣкога подновяванъ, всѣкога неосжществимъ отъ никого и никжде, създава живота и деятелността въ природата.

Нѣма разлика въ въздуха — той е навсѣкжде еднакъвъ. Но неравенството на страничните условия, въ които попада той, създава непреодолимия стремежъ за сливане — лекиятъ зефиръ, планинския фьонъ, морските бризи, мусонитѣ и жестокитѣ урагани, които помитатъ цѣли селища. Безъ това неравенство цѣлата въздушна маса щѣше да лежи въ безмълвна неподвижностъ, безъ красотата на вечерното полъхване, безъ тоя загадъченъ и галещъ шумъ на листата и безъ пѣсенята на островърхитѣ борики.

Каква безкрайна върволица отъ процеси въ „живата“ и „мъртва“ природа почиватъ върху този фактъ. Всички топлинни процеси, електричеството, което тѣгне по облацитѣ и поражая съ страшенъ трѣсъкъ вѣковни дънери и скали; електричеството, което бѣга по тънката жица отъ централата до шумния градъ, движи трамваитѣ, влаковетѣ, блисти по булевардитѣ разточително и ярко, играе въ многоцвѣтнитѣ огньове на рекламитѣ, пренася човѣшкитѣ мисли, пѣсни, радости и тревоги отъ материкъ до материкъ, прави да гърми фабричната сграда съ суровия металенъ грохотъ на машинитѣ, — сжществува и създава всичко това все заради неравенството и поради тоя непобедимъ стремежъ къмъ оеднаквяване, сливане и единение, което трае мигъ. Електронитѣ и тукъ сж все сжщи — равенство въ тѣхния елементаренъ животъ, но въ вѣчна борба съ неравенството, което създава електрическитѣ чудеса на нашата епоха.

Какъвъ процесъ е любовта между хората? Ако бихме имали очи и сѣтива, съ които може да се проникне въ тайницитѣ на човѣка, ние бихме открили тамъ безъ друго великия обликъ на едно свещено неравенство, едно взаимно търсене, единъ стихийенъ бѣгъ отъ душа до душа, бѣгъ, който се стреми да разкрие нѣкаква тайна или смисъла на едно духовно насищане.

Като изоставимъ на страна стремежа между полове, чрезъ който природата работи за своя развой, кждето външното различие е очебийно, кждето морфологични и неизследвани психични различия сж грамаденъ факторъ, ние виждаме въ чисто духовния животъ тая жажда. Въ нѣкакво електромагнитно поле мислитѣ, чувствата и копнежитѣ непрекъснато се догонватъ, трагически не се достигатъ, а свещениятъ наклонъ, по който буйно текатъ водитѣ на Духа, остава все сжщъ.

Въ всѣка любовъ преди всичко властно и непобедимо се явява стремежъ къмъ опознаване, къмъ всестранно духовно или чувствено сливане. Никоя власт не може да премахне това търсене, което въ по-проститѣ индивиди се очертава като грубо любопитство, алчностъ да се знае всичко за любимото сжщество. А въ по-възвишенитѣ натури, като едно по-финно проникване чрезъ интелекта, чувствата, интуицията въ единъ новъ, чуждъ свѣтъ.

Какво би представлявалъ свѣтътъ, ако нѣмаше това различие, тая полярностъ и тоя наклонъ? Защо хората понѣкога си омръзватъ? Кога може да настѣпи такова нѣщо? Такъвъ нерадостенъ мигъ идва следъ напълно опознаване, каквото е възможно само въ обикновени статични, нетворчески натури. Такова опознаване и апатия не могатъ да на-

стѣпятъ между динамични, въ истинския смисълъ на думата, живи човѣшки сѣщества. Такива индивиди сѣ творчески, а творчеството е най-мощниятъ бѣлегъ на вѣчността. Творецъ е не само онзи, който се е отдалъ на нѣкое отъ изкуствата и науката. Творецъ е всѣки човѣкъ, у когото бликатъ обилнитѣ води на размисълъ, който живѣе и трепти съ смисъла, трагизма и възторга на всѣки побѣгналъ мигъ. Такива хора сѣ винаги нови, свежи и непостижими. Тѣ винаги сѣ наши, зоватъ ни, но винаги между тѣхъ и насъ сѣществуватъ наклонѣтъ, по който бликатъ водитѣ на слизащия планински потокъ.

Да обичашъ, значи да станешъ проводникъ на единъ по-висшъ животъ, да станешъ дѣецъ въ единъ процесъ, който изгаря непотрѣбнитѣ тлѣстии на инертността, и да напуснешъ черупката на едно вегетативно, полуживотинско сѣществувание.

На най-високо стѣпало стои една любовъ, съ която трудно може да се похвалимъ. За нея четемъ въ далечнитѣ писания. Казватъ, че и сега тя живѣе на земята — нѣкакви свѣрхчовѣшки сѣщества сѣ забравили своето лично азъ и се превръщатъ на копнежъ за сливане съ безкрайната обичъ на всемира.

Както метеорътъ бива грабнатъ отъ властнитѣ притегателни сили на земята и въ своя стремителенъ бѣгъ бива запалванъ и превърнатъ въ прахъ отъ огъня на своята собствена скоростъ, така и тия човѣшки сѣщества, грабнати отъ притегателната сила на мировото сърдце, се запалватъ и изгарятъ въ своя собственъ възторгъ, но оставятъ въ вѣковетѣ скжпния споменъ за една блестяща черта по тъмния сводъ на небето, която черта е сочила новъ пѣтъ и нови надежди за човѣцитѣ.

Какво говори единъ черепъ при запалена свѣщъ

Установено е, че костъта се храни, расте и се мѣни по форма досущъ така както и останалитѣ тъкани. Черепътъ, па и другитѣ кости сѣ живи, способни да растатъ и се развиватъ подобно всички други органи. Ето защо, ако известна частъ отъ мозъка стане особено деятелна, онова мѣсто отъ черепа, което се намира надъ нея, започва да се изтънява. И наопаки, ако известна частъ отъ мозъка престане да работи активно, както често това се случва на старини, черепътъ на съответното мѣсто силно задебелява.

Черепътъ, който е даденъ тукъ, представя една интересна иллюстрация на горния фактъ. Отъ фигурата е видно, че едни части отъ черепа, въ вътрешността на който е поставена запалена свѣщъ сѣ свѣтли, а други — тъмни, непрозрачни. Надъ външния край на веждата има едно свѣтло, прозрачно петно. Задната частъ на черепа, както и ония части, които се намиратъ около ушитѣ сѣ сжщо свѣтли.

Този черепъ е билъ предложенъ за разглеждане при една отъ публичнитѣ лекции, които авторътъ на книгата „Четиридесетъ години френелогични изследвания“ е държалъ въ South Deerfield, Mass. Това е станало къмъ 80-тѣ години на миналия вѣкъ, по времето когато

френологията въ Америка е преживявала своя разцветъ. Ще приведемъ съответното мѣсто отъ книгата подъ горното заглавие:

„Единъ интересенъ фактъ се случи въ South Deerfield, на една отъ нашитѣ публични сказки, презъ времето когато пжтувахме заедно съ г-нъ Buell. Ние бѣхме държали нѣколко сказки, които възбудиха силенъ интересъ у всички слушатели. Ала Д-ръ А., който не вѣрваше въ френологията, изказа публично своето отрицателно становище къмъ нея. Понеже всички граждани държаха нашата страна, той трѣбваше да направи нѣщо, за да дискредитира както насъ, така и френологията.

Когато една вечеръ азъ станехъ да държа своята лекция, Д-ръ А. застаналъ въ дъното на залата, се обърна къмъ менъ и поиска позволение да каже, че той носи единъ черепъ, който би желалъ да бжде изследванъ публично отъ насъ, следъ свършването на сказката. Той заяви, че е познавалъ много добре лицето приживе, и че е направилъ едно писмено изложение на фактитѣ, за да могатъ да се сравнятъ последнитѣ съ нашитѣ френологични показания.

Азъ му отговорихъ, че нѣма защо да се чака до свършване на сказката, защото ако нашата преценка се окаже невѣрна, както докторътъ очевидно очаква, слушателитѣ ще бждатъ свободни да се разотидатъ, още повече че и азъ самиятъ ще се откажа да говоря по единъ предметъ, който се оказва несъстоятеленъ. И тъй, помолихъ го да предаде черепа.

Г-нъ Buell и азъ разгледахмо грижливо черепа. Презъ туй време слушателитѣ очакваха съ затаенъ дѣхъ. Ние изследвахме черепа задъ катедрата. Сложихме една запалена свѣщъ въ него и видѣхме, че свѣтлината прозираше само презъ задната му частъ и околоушнитѣ области, дето сж локализувани виталнитѣ и самосъхранителни нагони. Коронната частъ на черепа — областъта на висшитѣ морални чувства, и челото — областъта на интелекта, бѣха съвсемъ тъмни и непрозрачни. Само въ онова мѣсто отъ челото, което отговаря на центъра на тона, музиката, свѣтѣше едно петно, голѣмо колкото монета отъ $\frac{1}{4}$ доларъ. Туй сжщото мѣсто бѣ силно изтънено, като хартия.

Ние забелѣзахме, че черепътъ, по своята форма, изглеждаше женски — коститѣ на лицето бѣха доста тънки, а освенъ това и костъта на цѣлия черепъ бѣше изобщо доста деликатна. Зжбитѣ бѣха зжби на младъ човѣкъ. Следъ като направихме своитѣ заключения, азъ повикахъ едно лице отъ публиката да запише това, което щѣхъ да кажа, за да бжде сравнено съ биографскитѣ сведения на доктора. При пълно затишие всрѣдъ аудиторията, азъ произнесохъ бавно следното: „Това е черепътъ на една жена, на възраст около 20 години. Тя е имала доста равномерно оформенъ черепъ и сжщо такъвъ характеръ до къмъ 14 годишна възраст. Била е интелигентна, учила се е добре, амбициозна, енергична и добра. Ала по туй време се е случило нѣщо, което е повредило ума, и той изпада въ пълно бездействие. Единствено активна остава музикалната способностъ. Сжщевременно животинскитѣ нагони, като сж престанали да бждатъ направлявани и регулирани отъ ума и моралнитѣ чувства, започватъ усилено да се проявяватъ. Въ резултатъ на това, девойката става свадлива, жестока, хитра, свдлива, алчна и клони къмъ безпжтенъ, пороченъ животъ“.

Помолихъ следъ това доктора да предаде своитѣ биографични бележки, ала той се поколеба и каза, че описанието въ нѣкои отношения съпада съ истинския характеръ, но че, споредъ него, туй било гадателска работа. Азъ му отвърнахъ: „Г-нъ докторе, вие самъ донесохте този черепъ, като искахте да ни подложите на изпитъ. Заявихте при това, че носите биографичнитѣ бележки въ джоба си, тъй като сте познавали много добре лицето, на което принадлежи тоя черепъ. А сега се мжчите да омаловажите нашата преценка и да ни обиждате, подхвърляйки, че и да сме описали донѣйде характера, това било „гадателска работа“. Този начинъ на постжпване е крайно неучтивъ и неблагопристоенъ. Освенъ това, той неподобава на професията ви като лѣкаръ. Азъ се обръщамъ къмъ публиката и моля господина, който стои близо до вратата да не допустне доктора да отнесе съ себе си своитѣ биографични сведения. Той ги дължи на слушателитѣ, той ги дължи на насъ, той ги дължи на докторската си честь и на истината. Ние настояваме да бждатъ тѣ сравнени съ нашето описание.“

Тогава присжтстваващитѣ започнаха да викатъ и да ги искатъ, така че докторътъ бѣше принуденъ да ги изпрати. Азъ повикахъ пасторъ Грейвсъ, който стоеше на едно отъ преднитѣ мѣста да ги прочете публично. Последниятъ прочете следното:

„Черепътъ, който предлагаме за изследване, принадлежи на една девойка, която бѣ забележително надарена въ всѣко отношение и притежаваше отлични способности докъмъ 14½ години. Тя бѣше много добра ученичка, съ силни музикални дарби. Следъ една силна простуда, обаче, последвана отъ мозъчно възпаление, тя загуби своитѣ умствени способности, съ изключение на музикалната, и макаръ че живѣ шесть години като идиотъ, пѣеше като истински славеи. Тя стана буйна по нравъ, превръщайки се въ страшилище за своитѣ близки.

Най-лошото, обаче, бѣ това, че стана вулгарна и безсрамна. Тя бѣ моя пациентка, така че азъ познавамъ много добре цѣлата ѝ история“.

Аудиторията изслуша следъ това прочита и на моята преценка, и като свършихъ, избухна въ неударжими ржкоплескания.

Това докторът се качи на платформата. Стисна ми ръката и каза: „Съ това се отмахва едничкия камък на препъване, който ми пречеше да призная френологията като наука. Азъ си помислихъ, че една така добре оформена глава ще ви заблуди, ала вие не само описахте девойката такава, каквато бѣ преди болестъта, но и такава, каквато тя стана следъ нея — нѣщо което смѣтахъ за съвсемъ невъзможно“.

Следъ тия му думи, азъ поискахъ отъ публиката да гласува, да се състои ли сказката или не. Спомнямъ си, че Д-ръ А., който зае едно отъ преднитѣ мѣста, гласува за сказката. А докато пребивавахме въ града, той стори всичко възможно, за да направи престояването ни приятно и полезно.

Изъ единъ старъ брой на списанието „The phrenological Journal and Science of Health“. (Май, 1893).

П. Г. Пампоровъ.

Хьоне Вронски и неговата философия на месианизма

Докато Андрей Товянски е представител на мистицизма въ полския месианизъмъ и изпъква предъ насъ преди всичко като човѣкъ на дѣлото и като великъ религиозенъ реформаторъ, Хьоне Вронски може съ право да се смѣта за основател на месианизма и представител на чисто философското, окултно направление въ него.

Йосифъ М. Хьоне Вронски е роденъ на 24 авг. 1778 год. въ Познанъ. Баща му е билъ чехъ, а майка му полякия. Отпосле баща му е добилъ титлата благородникъ, и затова неговиятъ синъ Йосифъ е могълъ да свърши кадетската школа въ Варшава, кждето сж имали достъпъ само синоветѣ на благородниците (шляхтата). Въ 1794 год. младиятъ Вронски като поручикъ въ артилерията — 16 год. — взема участие въ сраженията противъ пруситѣ при обсадата на Варшава и съ своята точна стрѣлба заставилъ неприятеля да отстъпи. Затова е билъ награденъ отъ Кошчиушко съ златенъ часовникъ. Отпослъ той постъпилъ въ руската армия, кждето на 17 год. при щаба на ген. Суворова ималъ вече чинъ майоръ. Всичко това показва, че билъ високо цененъ за неговитѣ голѣми способности, особено въ математиката, която той отлично усвоилъ още въ кадетската школа. Въ 1797 г. Вронски заминава за Кьонигсбергъ, кждето следва право и философия и слуша Канта. Философията на Канта му е оказала голѣмо влияние, и тя става изходна точка за неговата философска система.

Въ 1799 г. Вронски заминава въ Парижъ, посрещнатъ добре отъ Кошчиушко и ген. Домбровски. На неговото желание да се посвети изцѣло на науката, Кошчиушко заявилъ: „Науката свѣти по-ясно отъ свѣтката и бие по-силно отъ гръмъ!“ Вронски се записва въ полския легионъ въ Марсилия и сжщевременно използва свободното си време въ научни занятия.

На 15 авг. 1803 г., когато той е билъ на една забава съ офицеритѣ отъ легиона по случай нац. праздникъ, Вронски почувствува, че е предъ прага на великото откритие — именно откритието на закона на творчеството. Веднага напуска забавата, крачейки презъ столоветѣ и правейки впечатление на внезапно полудѣлъ човѣкъ. Той бърза да запише нахлулитѣ нови мисли, които го изпълнили съ това вътрешно озарение или просвѣтление, което настъпило.

Вронски вече окончателно скъсва съ военната служба, отказва се отъ намѣрението да следва дипломация и рѣшава да се посвети изключително на науката и философията — за доброто на човѣчеството и народа си. Той намира своето призвание, своя пжть, и откритиетѣ законъ на творчеството става централна ось на неговото учение, върховенъ принципъ за синтеза на наука, философия, религия и политика—възъ основа на идеята за Абсолюта. Тукъ той написва: „Критичната философия, открита отъ Канта“. Отъ 1804 до 1810 г. Вронски се занимава и съ математика, и съ механика, и съ геодезия, и съ астрономия — изобщо развива огромна дейностъ, ржководенъ отъ желание да групира всички научни проблеми около „единъ върховеъ принципъ“ (проф. Страшевски) и това не е просто систематизиране, а генетично и органично изложение. Въ Марсилия Вронски се запознава съ математика Монферие, за чиято сестра се оженва, и тя му била вѣрна съпруга и убедена привърженичка на неговитѣ идеи. Съ надежда за подобри условия, Вронски въ 1810 год. се премѣства въ Парижъ. Обаче вмѣсто подобрене, материалнитѣ условия се влошили и докрая на живота си Вронски живѣлъ въ нужда и лишения. Написва цѣла редица съчинения главно изъ областта на математиката, понеже искалъ да докаже, че законътъ на творчеството има приложение въ найточната наука — математиката. Старалъ се да спечели признанието на френската академия (*Premier principe des méthodes analytiques*), обаче безуспешно. Тогава открито излиза противъ теоритѣ на Лагранжа въ *Refutation de la théorie des fonctions analytiques de Lagrange*, 1812 г.

Презъ този периодъ написва още: „Уводъ въ философията на математиката“ (1811); „Философия на безкрайното“, „Прогресивното развитие и крайната целъ на човѣчеството“ (1815—18), „Учение за висшето знание“ (1818).

Вронски е единъ отъ най-плодовититѣ писатели — написалъ е 107 печ. съчинения и 337 ржкописи. Като се има предъ видъ, че много съчинения сж изъ областта на висшата математика, механика, астрономия, придружени съ изчисления, формули, таблици и пр., наистина удивителна работоспособностъ и всеостранностъ!

И тъкмо въ периода на най-интензивната творческа дейностъ Вронски търпи лишения; пенсията отъ руското правителство е спрѣна; неговото едничко дете умира, защото нѣма срѣдства за лѣкаръ и лѣкарства, даже цикълъ отъ лекции върху трансцендентната философия, които трѣбвало да се състоятъ въ университета, не се състоялъ само затуй, защото Вронски нѣмалъ съответния фракъ.

До 1831 год. е първиятъ периодъ отъ дейността на Вронски — периодъ на критичната философия и математично обосноваване на неговата система. Отъ 1831 г. настъпва вториятъ периодъ на неговата дейностъ, когато Вронски се заема главно съ развиване своята

философия на месианизма. Главните съчинения от този периодъ сж: *Prodrome du messianisme*, 1831; *Metapolitique messianique; Prolégomena du messianisme*, 1842; *Messianisme ou réforme du savoir humain*, 1842; *Adresse aux nations slaves sur les destinées du monde*, 1847; „*Philosophie absolue de l'histoire*“, 1852.¹⁾

Презъ 1849 г. той е посетилъ Германия, кждето е ималъ сказки върху месианизма; гостувалъ у свой съчувственикъ. Умрѣлъ е на 9 септ. 1853 г., Следъ като се върналъ разочарованъ, че не сж приели единъ неговъ проектъ, той казалъ на жена си: „Нѣма хлѣбъ за мене на тази земя!“ Легналъ, действително заболѣлъ и въ нѣколко дни умрѣлъ. Последнитъ му думи били: „Боже Всемогъщи, азъ имахъ още толкова нѣща да кажа“.

Винаги е започвалъ всичко съ инициалитъ W. J. B., което значи — въ името на небето, въ името Божие; а завършвалъ всичко съ буквитъ: A. M. D. G. (*ad maiorem Dei gloriam*) — за Слава Божия. Въ живота си е билъ скромень, дълбоко религиозень, ималъ е не-обикновена паметъ, съзнание за своето високо посланичество, всестранно знание, което просто удивлява; владѣялъ е 12 езици. Неговиятъ езикъ обаче не е лесенъ за разбиране — употребява специални гръцки термини въ философията. А въ математиката той е достигнень на малцина специалисти, и за това не е чудно, че не е билъ оценень на времето си нито въ Франция, нито въ Полша.

Основни идеи на неговата философия.

Вронски е създавалъ смѣла, възвишена и творческа концепция за отношението на човѣка къмъ живота. Той се е заелъ за грандиозната задача да реформира цѣлата областъ на човѣшкото знание възъ основа закона на творчеството, което изразява споредъ него вътрешната природа на Абсолюта. Предназначение на човѣка е да се издигне въ областта на абсолютното. Споредъ философията на Канта човѣкъ не може да познае Абсолюта — *Ding an-sich* — реалността. Споредъ Вронски, обаче, сжщината на Абсолюта е архитворчеството, въ което битието и съзнанието у Бога се преливатъ — и затова каквото Богъ помисли, то става, реализира се. Задача на човѣка е да стане творецъ, да открие собствената творческа природа въ себе си, творческия разумъ (*Logos*) въ себе си и да осъществи Словото въ живота. „Най-висша задача на човѣка на земята е да създаде самия себе си, чрезъ което единствено може да придобие безсмъртието си задъ гроба“. Това сж наистина смѣли и възвишени слова. Избавление на човѣчеството чрезъ собствено съзнателно творчество — това е месианизмътъ на Вронски. Това избавление иде не отъ абстрактното мислене, а отъ творческия разумъ, отъ творческото Слово. „Познанието на нѣщо не повърхностно, а сж-

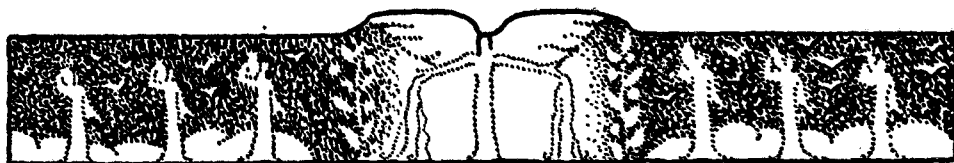
¹⁾ Всички съчинения Вронски е писалъ на френски и поради туй полскитъ патриоти не сж го обичали. Следъ войната месианистичниятъ институтъ превежда на полски неговитъ съчинения; излѣзли сж отъ печатъ голѣма часть.

щество, основно, е еднозначно на създаване това същото за себе си, за своето собствено съзнание“. Това, което не можем да осъществимъ въ себе си, то е мъртво, външно, нереално за насъ. Творческият акт само ни дава възможность да обладаваме истинско познание. Способность за творческа дейность, свободна, по вътрешенъ, собственъ потикъ — това е Логосътъ, творческото Слово въ човѣка. Точка за ориентиране и ключъ на всички тайни е законътъ на творчеството, който има приложение въ всички области на живота. Да създадемъ абсолютната действителность въ себе или да създадемъ себе си (autocreation) — това е условие да достигнемъ безсмъртие.

„Човѣкъ като творение спада къмъ сътворения свѣтъ, но като разумно същество, надарено съ свѣрхестествени способности, а именно съ самостоятелность и творческа способность — въздига се до новъ творецъ“. Макаръ че самосъздаването на човѣка е целъ, за която едничко всемирътъ съществува, човѣкъ не е Абсолютъ.

Защото Абсолютътъ обладава своето битие чрезъ себе си и въ себе си, а ние сме го получили, намъ то е дадено потенциално, това абсолютно битие — отъ Бога. Вронски не повтаря грѣшката на нѣмскитѣ философи да отождествява човѣка съ Бога и разума съ Абсолюта. „Зависимостъ и относителность траятъ, докато човѣкъ не осъзнае Бога“. Цомъ съзнае Бога, настѣпва свобода, напредѣкъ, сътрудничество. „Който е позналъ Бога вътрешно, действително, цѣлото вътрешно съзнание, той чрезъ това познание е станалъ безсмъртенъ, неунищожимъ, защото не може да бжде тъмно това, което е потопено въ свѣтлина“. „Затова най-висшъ актъ е създаване въ себе си Божията реалность, същества въ човѣка на Божието Слово. Месианистичната философия открива вътрешната същность на Абсолюта. Въ насъ съществува потенциално абсолютната реалность, и тя би могла да стане и фактична. Какъ да развиемъ, обаче, тази потенциалность въ реалность? — Чрезъ творчество. Понеже творчеството е вътрешната същность на Абсолюта — вѣчно творчество — при което се осъществява непрестанно идентичностьта между Битието и знанието. Вронски нарича своята философия абсолютна, понеже има за предметъ природата на Абсолюта; ахрематична, понеже има за предметъ абсолютния свѣтъ на творческитѣ принципи, за разлика отъ хрематичната философия, която има за предметъ относителния свѣтъ на създаденитѣ реалности; най-после, нарича я още философия месианистична, понеже учи, че цѣлото човѣчество е призвано да бжде свой собственъ избавителъ, месия, само себе си да увѣнчае съ безсмъртие и свобода, като реализира Божието Слово. Месианистичната философия е практична, понеже учи човѣка, какъ да изпълни своето най-висше предназначение, какъ да създаде себе си, т. е. да изяви Божественото Слово, а това е най-върховната ценность и смисълъ на всемирния животъ. Славянството има важность въ това отношение.

Религията е хетерономия на знанието, философията е автономия на знанието. Тѣхниятъ връхъ, изпълнение, синтеза е месианистичната философия, която е и преходъ отъ преходния, обусловения свѣтъ къмъ абсолютния и вѣчния.

ИЗЪ НАШИЯ ЖИВОТЪ

Боянъ Боевъ

Единъ разговоръ съ Учителя за музиката

Ранно пролѣтно утро. И последнитѣ звезди се губятъ една следъ друга. Времето тихо. Красивъ изгрѣвъ. Хиляди брилянти трептатъ по треви и цвѣтя. Какъ красиво се оглеждатъ въ тѣхъ слънцето и небето! Чувствуващъ вѣчния химнъ на живота, който гради и твори богатото разнообразие на линии, форми и багри около насъ!

На полянката сж вече събрани за ритмичнитѣ упражнения. Редуваатъ се тѣ едно следъ друго като велика поема, изразяваща чрезъ движения и музика вѣчнитѣ природни закони и методитѣ за работа. Въ символизма на тия движения е изразенъ великиятъ пѣтъ на живота съ всичкото му разнообразие. Всѣко движение говори съ живъ езикъ на душата и буди нови сили и нови страни на нейното естество. Упражненията завършватъ съ музикални дихателни упражнения.

Отиваме къмъ Учителя. Почва естественъ, непринуденъ разговоръ. Тия разговори сж върху различни теми. Често зависи отъ нѣкоя дума, казана отъ нѣкой братъ или сестра. Но като че ли винаги духътъ на разговора строго съответствува на срѣдата, на времето, състоянието на душитѣ, на нуждитѣ на момента. Тия разговори сж отъ ценнитѣ, незабравимитѣ минути отъ живота на братството.

Единъ братъ запитва нѣщо за музиката. Учителътъ казва:

— Човѣкъ трѣбва да добие онова вътрешно желание за истинско знание. Той трѣбва да работи и въ музиката. Разумната природа е вложила музиката въ него. Тя съществува като залогба въ всѣки човѣкъ, А да развива той дарбитѣ, които сж вложени въ него, това е служене на Безграничния! Не мислете, че не знаете да пѣете, но сте изгубили навика.

— Каква е връзката между музиката и вътрешния животъ?

— Всѣки тонъ си има свои специални трептения, които отговарятъ на известни мисли и чувства.

Музиката е материализирано движение на Духа. Тя е правилниятъ начинъ за организиране на материята въ човѣка и на неговитѣ мисли, чувства и постѣпки. И понеже има връзка между човѣшкитѣ мисли и музиката, то за да стане човѣкъ музикаленъ, трѣбва да стане цѣлъ превратъ въ неговия умъ и сърдце. Музиката е сгъстена свѣтлина, а пѣкъ свѣтлината е изразъ на мисълта.

Отъ мислитѣ, чувствата и стремежитѣ на човѣка зависи неговото здраве и неговото бждеще. А мисълта е вече музика. Тя върви по

единъ музикаленъ начинъ. Музиката не е чувство, но способностъ.

Всички нещастия въ свѣта произтичатъ отъ това, че хората не мислятъ. Ти не можешъ да служишъ на Цѣлото, ако не мислишъ. А пъкъ не можешъ да мислишъ, ако не си музикаленъ. Ако не си музикаленъ, ще мислишъ, но ще имашъ обикновена мисль. Музикантътъ мисли: той е свързанъ съ една идея, именно съ идеята да създаде форма, чрезъ която да изяви божественото.

Безъ права мисль никакъвъ художникъ или музикантъ не можете да бждете.

Азъ сега говоря за музиката, която изключва всички неджзи на човѣка. Щомъ единъ музикантъ има нѣкои неджзи, то тая музика, за която азъ говоря, не е тамъ. Единъ човѣкъ, за да привлече музикалнитѣ сили на природата къмъ себе си, трѣбва да постави живота си въ служене на човѣчеството.

Нѣкой пѣе или свири за пари. За 3000 лева, за 7000 лева и пр. Единъ виртуозъ може да свири хубаво, но като му плащатъ, той губи половината отъ силата си. Музикантътъ трѣбва да свири безъ пари, безъ цвѣтя, безъ ржкоплескания. Той трѣбва да свири безкористно. Той трѣбва да свири отъ любовъ!

Музиката е божествена. И следователно всички ония, които се занимаватъ съ нея, трѣбва да бждатъ същевременно жреци на божественото.

Ако човѣкъ не пѣе, не се развива правилно. Новиятъ животъ започва съ пѣнието, не отъ вънъ само, но и въ себе си; и тогatzъ чувствувашъ, че мислитѣ, чувствата и постѣпкитѣ ти сж музикални. Ти не можешъ да мислишъ, чувствувашъ и постѣпвашъ правилно, ако не си музикаленъ. Като казвамъ, че човѣкъ трѣбва да бжде музикаленъ, азъ не говоря само за външната музикалностъ. Щомъ се съмнявашъ, щомъ се обезвѣришъ, щомъ изгубишъ своето настрoение, щомъ си разтревоженъ или гневенъ, ти не си музикаленъ. Човѣкъ остарява въ момента, когато е недоволенъ.

Лошиятъ човѣкъ не може да пѣе. За да пѣе човѣкъ, той трѣбва да е добъръ. Пѣнието е външната страна на доброто. Дето има музикалностъ, тамъ царува доброто.

Когато човѣкъ пѣе, всичко въ него трѣбва да пѣе; всичко въ него да е музика! При пѣнието трѣбва да участвуватъ, умътъ, сърдцето, душата и духътъ! Цѣлъ единъ квартетъ трѣбва да взима участие при пѣнието на човѣка! За да пѣешъ както трѣбва, трѣбва една велика идея да е жива въ тебе. Като намѣришъ Безграничния, като помислишъ за Него, гласътъ ти ще стане мекъ, приятенъ, ще се промѣни!

Ако искате да чувствувате музиката, мислете я за изразъ на любовта. Истинскиятъ изразъ на любовта е музиката.

— Какво е действието на музиката върху човѣка?

— Съ музиката можете да се лѣкувате. Всички органи на човѣка сж музикални. Отъ тѣхъ излизатъ тонове. Всѣки органъ си има свой особенъ тонъ. Ето защо, когато човѣкъ пѣе или свири, може да лѣкува своитѣ органи.

Болниятъ ще се спаси, ако вѣрва въ любовта! Той ще се спаси и ако пѣе! Създайте си една пѣсенъ, чрезъ която да престане

всѣка болка, и който има нѣкоя органическа болка, да изпѣе тая пѣсень. Безъ музика не можешъ да бждешъ здравъ. Докато пѣешъ, болестъта не може да дойде. Щомъ пѣсенъта престане, ще дойде нѣкоя болестъ. Болести, при които можешъ да пѣешъ, можешъ да ги лѣкувашъ. Да кажемъ, че нѣкой е боленъ отъ нѣкоя органическа болестъ. Да почне да се лѣкува чрезъ пѣние. Сжщо тѣй, да кажемъ, че нѣкой е скърбенъ. Има пѣсень за скръбъта, чрезъ която тя се отнема. Има пѣсни, които лѣкуватъ безвѣрието. Има пѣсни, които лѣкуватъ обезнадеждването, злобата, умразата. Като си изгубишъ любовъта, ще пѣешъ, и любовъта ще дойде. Чрезъ пѣнието всичко идва! Нѣма нѣкое състояние въ човѣка, което да не може да се лѣкува съ музика. Нѣкой може да каже: „Ние сме вече стари. Нека младитѣ да пѣятъ“. Трѣбва да пѣятъ и младитѣ, и старитѣ. Ако човѣкъ почне да пѣе всѣки день, ще се подмлади. Ще влѣзатъ хубави мисли и чувства въ него. Най-малко трѣбва да пѣете поне 10 минути на день. Пѣйте, за да възстановите своето здраве, за да възстановите своитѣ сили, своя вжтрешенъ животътъ!

Нѣкои искатъ да живѣятъ безъ музика. Тѣ нѣматъ познания за законитѣ, по които се изявява животътъ.

И говорътъ трѣбва да бжде музикаленъ. Ако нѣма музика и въ говора ти, ти не можешъ да се обновявашъ. Тя е турена и въ нашия говоръ.

Човѣкъ трѣбва да се научи на истинския, музикалния езикъ. Този езикъ го има въ душата.

Всички сили, които човѣшката душа има, трѣбва да минатъ презъ музиката, за да се уравновесятъ. Тя е правилниятъ начинъ за саморазвиване, за усъвършенствуване на човѣшката душа. Безъ музика не можешъ да се повдигнешъ. Който иска да се повдига, трѣбва да я обикне. Има връзка между нея и всички други дарби. За да развиешъ каквато и да е друга дарба, ти едновременно трѣбва да работишъ и въ музиката, трѣбва да си музикаленъ. Музиката трѣбва да се направи като едно динамично срѣдство, като пжтъ за постижение.

Тя е начало на всѣка култура, на всѣка еволюция въ природата. Тя е проводникъ на истинския животъ. Съ пѣнието могатъ до известна степенъ да се реализиратъ нѣщата, които вие желаете. Това, чрезъ което нѣщата се реализиратъ, е музиката. Това, за което човѣкъ пѣе, то може да се реализира.

Музиката е искусство да разпалвашъ божествения огънь въ себе си. Като го разпалишъ, тогазъ можешъ да постигнешъ всичко.

Чрезъ нея човѣкъ ще дойде въ връзка съ мислитѣ на напредналитѣ Сжщества, които сж завършили земното си развитие.

Единъ поетъ, за да бжде поетъ, трѣбва да бжде едновременно и музикантъ, математикъ и философъ. Музиката е цѣла наука. Да изпѣешъ нѣщо, — това значи да заживѣешъ въ свѣта на музиката. Тя си има свой свѣтъ. А живѣешъ ли въ него, всички задачи на живота ти ще бждатъ разрешени.

Като отидешъ при вратата на Царството Божие, за да те пустнатъ, най-първо ще те накаратъ да изпѣешъ една хубава пѣсень. После ще кажешъ за 10 минути най-хубавото слово, съ най-избрани

думи. Следъ туй ще ти дадатъ да разрешишъ една задача. После — да развиешъ една тема: „Какъ ще се спаси свѣтътъ?“

— Всички видове музика действуватъ ли еднакво?

— Има три вида музика: механична, която само раздвижва нѣщата. Органична, която ги организира. И психична, която кара човѣка да мисли. Човѣкъ трѣбва да се издигне до органичната музика и отъ нея до психичната.

Музиката е онова, което засѣга и облагородява душата. Тя помага да се прояви божественото въ човѣка. Тамъ, дето музиката е проникнала, хората сж по-благородни, иматъ по-правилни черепи. Музикалниятъ животъ на човѣка не може да не се отрази и върху физическия му животъ и върху лицето му. Безъ музика никой не може да бжде красивъ!

— Нѣкои мислятъ, че като пѣятъ, си губятъ времето, когато иматъ толкова важни работи!

— Музикалното състояние е бждещото състояние на хората.

Подъ музикалностъ разбирамъ вътрешния стремежъ на душата къмъ Възвишеното!

Музиката не трѣбва да бжде външенъ процесъ, за да развеселява хората. Тогазъ тя е излишна. Тя трѣбва да укаже влияние върху хода на вашата мисль. Трѣбва да знаете, че ако пѣете, придобивате нѣщо. Пѣнието е сила. Всѣки тонъ, ако го вземете правилно, носи грамадна сила. И ония хора, които не пѣятъ, постоянно обедняватъ. Като пѣешъ, ще бждешъ здравъ, добъръ и уменъ. Какво повече отъ това?

— Защо музиката обновява човѣка?

— Тя е методъ за спестяване и придобиване на енергии. Тя е врата, презъ която трѣбва да минешъ, за да ти се отворятъ всички възможности. Всички трѣбва да бждете музикални! Музиката освобождава човѣка. Ние сме се натоварили като нѣкое товарно животно. Много жестоки господари сме на себе си. Разтовари се! Малко товари!

Музиката е тониране. Магазинерътъ като отваря сутринтъта магазина, трѣбва да пѣе. Осиромашелиятъ трѣбва да пѣе. И глупавиятъ трѣбва да пѣе.

Каквото и да започнешъ, по-рано ще пѣешъ или ще свиришъ!

— При цигулката какво влияние иматъ прѣститѣ?

— Единъ и сжщъ тонъ можешъ да го вземешъ на разни позиции съ разни прѣсти, но ще има едно различие. Ако го вземешъ съ първия прѣстъ, тонътъ ще има особенъ нюансъ на вибрациитѣ. Ако го вземешъ съ втория прѣстъ, той ще има другъ нюансъ, ще има друго качество. Защото всѣки прѣстъ е носителъ на особенъ видъ сили. Всичко това трѣбва да се има предъ видъ отъ цигуларя.

— Какво е влиянието на музиката върху животнитѣ?

— Има една музика, която укротява вълцитѣ. Има музика, която укротява кучетата. Има музика, която укротява мечкитѣ. Има музика, която укротява змиитѣ.

— Какво значи, дето казахте веднѣжъ, че новата култура ще дойде, когато цвѣтята проговорятъ?

— Т. е. човѣкъ ще почне да възприема музиката, която излиза отъ тѣхъ. Отъ растенията излиза музика. Човѣкъ трѣбва да се научи

да долавя музиката, която прониква цѣлата природа. Всичко е музика! Долавяйте музиката въ свиренето на вѣтъра, въ дъждовнитѣ капки, въ шумолението на листата, въ румолението на ручея. Ако се вслушашъ, ще видишъ, че цѣлата вселена пѣе, всичко живо въ вселената пѣе. Вслушай се въ великата симфония, която е въ пространството. Колко е величествено, ако слушашъ всичко това! Единъ день, когато вашитѣ уши се отворятъ, ще чуете великата музика, която се разнася отъ единия край на свѣта до другия, и тогазъ ще разберете великия смисълъ на живота. Но това сж по-далечни работи.

Не можешъ да схванешъ великото въ живота безъ музика!

Бетховенъ въ деветата си симфония не е свалилъ и хилядна частъ отъ това, което е доловилъ отъ музиката на небето. Музиката на земята е предисловие за небесната музика. Ако не разберете предисловието, какъ ще разберете съдържанието? Не мислете, че музиката на земята е една, а пѣкъ небесната е друга. Не, но земната музика е предисловие. Музиката е връзка между човѣшкия и божествения свѣтъ.

Музиката е излѣзла отъ светилището на Посветенитѣ!

— Какво е отношението на музиката къмъ възпитанието на детето?

— Музиката трѣбва да влѣзе въ училището като първостепененъ факторъ при възпитанието. Днесъ учатъ въ училището музиката, но това е много механично. Запознаватъ детето съ музиката, съ нотитѣ, но не я взематъ като възпитателенъ методъ.

Ако азъ обучавамъ децата по музика, ще ги заведа при извора, за да слушатъ, какви тонове издава той. Ще ги заведа при потока, при кошера за сжщата целъ. После ще ги изведа вънъ да слушатъ, какви тонове има въ вѣтъра!

На бременната жена трѣбва да свирятъ най-хубавитѣ парчета, за да се роди едно гениялно дете.

— Какво е вашето мнение за модернистичното направление въ музиката?

— Музиката, която днесъ наричатъ модернистична, тя е тѣрсеща музика, но тя не е новата музика, за която азъ говоря.

— Какъвъ е характера на новата музика?

— Новата музика ще внесе съдържание и смисълъ на оная музикална форма, която е дадена отъ класицитѣ.

Новата музика ще бжде идейна. Всѣки нейнъ тонъ ще има такъво действие: ако двама се каратъ, и единъ свири, тѣ могатъ да млъкнатъ веднага; ако се свири на боленъ, той може да оздравѣе.

Новата музика, която иде, ще бжде такъва: Едно музикално парче да събуди у васъ вѣра. Друго музикално парче да събуди у васъ любовъ. Трето да събуди у насъ милосърдие и пр.

Новото учение ще влѣзе въ свѣта чрезъ музиката.

Славянитѣ сега правятъ усилие да разрешатъ музикалнитѣ проблеми. Ако славянитѣ се отворятъ, ще иматъ голѣма музикална култура.

Музиката ще достигне голѣмъ подеъмъ въ славянството. Тогазъ ще се изяви музиката на любовта!

Д. Антонова.

Ако бѣхъ поетъ.

Вий питате, какво бихъ писала,
ако поетъ се бѣхъ родила?
При слънцето бихъ отишла да уча,
катъ него азъ бихъ писала тогазъ.
Че вижте вий, какво богатство,
какъвъ разкошъ отъ багри, тонове, нюанси!
Така бихъ писала и азъ — катъ свѣтлата джга.
Така, че никой да не сѣти студъ, нито тжга,
стихътъ ми слънчевъ катъ чете.

Ако поетъ — пѣвецъ се бѣхъ родила,
катъ славея бихъ пѣла сжщо азъ.
Така отъ все сърдце бихъ пѣла до тогазъ,
додето всѣка скръбъ вѣвъ радость не стопя;
додето всѣко зло въ добро не се превърне,
човѣкътъ като братъ врага си не прегърне.

Вий питате, сълзи проливала ли бихъ?
О да, бихъ плакала! Не плачи ли и момината сълза?
Бихъ плакала, додето не измия
най-малкото петно отъ бѣлата одежда
на девата-сестра.
Доде не заблести вѣвъ чиста красота
душата ѝ. Тогазъ бихъ плакала, отъ радость и възторгъ,
предъ девата просвѣтнала и чиста,
предъ девата, царица на земята.

Любимиятъ

Планинскиятъ изворъ е моя любимъ,
той чистъ е, прозраченъ.
Водитъ му бистри ми носятъ прохлада и свѣжестъ.
Планинскиятъ изворъ извира и пѣе,
той щедро ми дава, на щедростъ ме учи.
Планинскиятъ изворъ е моя любимъ.

Високиятъ боръ въ планината е моя любимъ.
Той вѣчно зеленъ е, и вѣчно издига върха си нагоре,
за свѣтли простори ми пѣе.
Той самъ е залюбенъ въ лжчитъ, залюбенъ въ небето.
Зелениятъ боръ въ планината е моя любимъ.

Планинскиятъ върхъ недостъпенъ е моя любимъ.
Въ мъглитъ забуленъ и мраченъ,
или пѣкъ усмихнатъ, отъ слънце огрѣнъ,
той буди въ духа ми свръхземния блѣнъ.
Планинскиятъ върхъ недостъпенъ е моя любимъ.

Отзиви, вести и книгописъ

Идеитъ на Всемирното Братство въ чужбина

На гости у великия Учителъ въ България

Пътни бележки и впечатления отъ члена на естонското мета-психично дружество В. У.

(Продължение)

Дойде Учителътъ. Насѣдалитъ около масата станаха и поздравиха Учителя съ дигане на ръка. Така се поздравляватъ членоветъ на братството при среща и раздѣла. По даденъ знакъ отъ Учителя се прочете кратка молитва, следъ което започна обѣдътъ. Всичко тукъ ставаше малко по-иначе, отколкото сме свикнали въ други срѣди. Особено силно и възвишено впечатление ми направи кратката като формула молитва и чудно-красивитъ пѣсни, които бидоха изпѣти следъ обѣда. Чувствуващъ, че се намирашъ въ една особена обстановка, въ нѣкакво особено мѣсто, сѣкашъ не на земята.

Следъ обѣда ме поканиха да си почина нѣкой и други часъ, следъ умората отъ дългото пжтуване. Заведоха ме въ една красива, малка кжщица, направена отъ дърво. Тугакси се появи една сестра и ми предложи топла вода да си измия нозетъ. Съ топла вода ученицитъ на Братството си миятъ нозетъ следъ екскурзия, а сжщо и всѣка вечеръ преди лѣгане. Следъ два часа се яви единъ братъ и ми съобщи, че единъ отъ братята може всѣкога да ми бжде на разположение. Сжщиятъ той е отишълъ въ града да донесе вещитъ ми отъ хотела.

Ако ме попитатъ, що е Изгрѣвътъ, азъ безъ колебание ще отговоря: „Изгрѣвътъ е една мощна радиопредавателна станция на най-кжситъ духовни вълни. Той е мѣсто, кждето се носятъ най-тънки трептения“. Получавайки, споредъ степенята на своята възприемчивостъ, частъ отъ всичкитъ блага, ни единъ гостъ не може да остане тукъ само наблюдателъ, а трѣбва по вътрешно влечение да работи презъ цѣлото време.

Първата работа на дошлия да поживѣе известно време на Изгрѣва е да изучи български езикъ, за да може да се разбира съ другитъ. За тази целъ ми дойде на помощъ единъ отъ братята на Изгрѣва. Кжсото време, съ което разполагахъ, не ми даде възможностъ да изуча напълно езика, но следъ като се запознахъ съ граматиката, можехъ вече да чета и да разбирамъ.

На Изгрѣва е основана окултна школа, кждето се учатъ онѣзи, които искатъ да се приготвятъ за живота, да добиятъ истински познания, и които сж си поставили за целъ да бждатъ полезни на Човѣчеството. Въ тази школа Учителътъ държи беседи четири пжти седмично. (Една отъ тия беседи е публична и се състои въ недѣля, 10 часа сутринята). Съставътъ на слушателитъ е най-разнообразенъ. Вsrѣдъ тѣхъ има хора съ висшо образование: писатели, чиновници, учители, лѣкари, а сжщо и работници отъ всички категории. Вратата на тая школа е отворена за всички, които искатъ да се учатъ и да намѣрятъ истината. А такива има много: публичнитъ недѣлни беседи се посещаватъ отъ стотици хора.

Последователи на учението на В. В. Братство има не само въ България, но и въ всички страни. У насъ въ Естония, сѣщо е образуванъ крѣжецъ отъ ученици, които работятъ отъ нѣколко години. Нѣма нищо чудно, впрочемъ, че учението на Учителя Джновъ е така разпространено, защото то почива на любовта, на братството, на мждростта и свѣтлината, на истинската свобода. Има много окултни школи, но школата на В. В. Братство се отличава по своето възпитателно влияние. Въ нея хората се напѣтватъ преди всичко съ добри примѣри.

Нѣкои отъ братята, съ които имахъ щастието да поговоря по тия въпроси, ми обясниха, че повечето отъ ученицитѣ, които следватъ школата, сѣ хора, които сѣ търсили истината, които сѣ минали презъ много организации и общества, докато станатъ ученици на Учителя. За да стане човѣкъ такъвъ, необходимо е да има силно желание и дълбокъ вътрешенъ стремежъ. Само така, по пѣтя на едно усърдно ученичество, той ще стане истински новъ човѣкъ. Една нова духовна вълна залива човѣчеството и подтиква хората напредъ. Могща е силата на тази вълна.

Въ програмата на школата влизатъ и така нареченитѣ паневритмични упражнения. Тѣ се правятъ сутринъ, следъ изгрѣвъ слънце, всрѣдъ природата, и оставятъ дълбоки следи както у тия които участвуватъ, така и у ония, които ги наблюдаватъ. Всѣка сутринъ преди изгрѣвъ слънце, братята и сестритѣ отъ Изгрѣва и отъ София се събиратъ на една широка поляна, окръжена отъ борове, съ хубавъ изгледъ къмъ Витоша, кждето правятъ паневритмичнитѣ упражнения, придружени съ специална музика. Въ тѣзи упражнения взиматъ участие срѣдно около 200 души, а при специални случаи, тѣхния брой, значително пораста. (Следва)

Боянъ Боевъ. Мисията на богомилството въ връзка съ мисията на славянството. *) София. 1937 год.

Върху богомилството има вече доста обширна литература. И може съ право да се каже че въ нея отдавна е преодоленъ оная заблуда за богомилството, която съзнателно е била насаждана отъ църквата съ течение на вѣкове. Новото и ценното въ книгата на Боянъ Боевъ е, че изтъква окултния характеръ на това движение. То е разгледано въ перспективитѣ на миналото и бъдещето — въ връзка съ мисията на славянството — като брънка отъ единъ сложенъ процесъ за повдигане на човѣчеството, който е билъ направляванъ, направлява се и ще се направлява по опредѣленъ планъ отъ единъ великъ космиченъ центъръ — В. В. Братство. Изтъкването действителния характеръ на богомилството е особено важно, защото безъ това много негови особености ще останатъ неразбрани, както това е видно отъ досегашната литература върху богомилството. Въ тази смисълъ малката, но съдържателна книга на Б. Боевъ, представя единъ новъ и цененъ приносъ за освѣтляване на това единствено по рода си, универсално движение, родено на българска почва.

*) Тази книга представя статийтѣ, разширени и допълнени, които авторътъ е печаталъ въ сп. „Житно Зърно, год. VI и VII.

Le processus biologique comparé

Analogies et déductions. Les hommes nouveaux.

(Suite).

L'état de repos de la cellule que nous remarquons au commencement est un processus subconscient. La cellule est déjà le résultat d'un passé qui est établi. La multiplication de la cellule est un processus intelligent. Les premières phases, alors qu'elle est sortie de l'état de repos, correspondent au temps pendant lequel l'homme passait de l'état subconscient à l'état conscient. Dans tout ce processus de la division de la cellule nous avons la forme la plus élevée et qui répond le mieux au but, juste au moment de la fissuration des chromosomes; car par là on obtient l'égale répartition des qualités héréditaires dans les deux nouvelles cellules. Ce processus est la preuve de la haute raison qui le dirige. Ce processus ainsi que la formation de la double étoile (diaster) correspond pour l'homme au moment où il entre dans l'activité consciente la plus élevée.

Nous voyons ici comment la subconscience qui régnait dans la cellule au repos est peu à peu remplacée, vers la fin de la division cellulaire, par une manifestation plus élevée de la conscience.

Et dans le développement de l'humanité nous voyons comment les degrés les plus bas de la conscience sont peu à peu remplacés par d'autres plus élevés, — comment, ayant commencé par la subconscience, nous allons par la conscience et la soi-conscience vers la supra conscience. La subconscience se trouve dans le commencement d'une forme, et la supra-conscience, dans sa fin. L'humanité a déjà derrière elle la vie subconsciente et consciente. Mais nous entrons progressivement en contact avec une vie supra consciente. Le processus supra-conscient réunit en soi la subconscience, la conscience et la soi-conscience. La vie supraconsciente est la limite dont nous approchons. La supra conscience imprimera une autre direction à l'évolution humaine. La subconscience est la vie de l'involution, et la supra conscience est le processus de l'évolution. La conscience et la soi-conscience ne servent qu'à relier ces deux processus. La conscience et la soi-conscience sont le plan qui se forme entre la descente et la montée et qui unit les deux grands processus: l'involution et l'évolution.

Beaucoup de savants ne soupçonnent même pas que l'involution existe.

La supra conscience se manifeste quand une forme passe dans une autre forme, par exemple quand un animal passe dans une forme humaine ou quand l'homme prend une forme plus élevée. Des profondeurs de la vie subconsciente, l'homme s'élève déjà peu à peu jusqu'à une vie consciente plus noble; il s'élève notamment jusqu'au point de se sacrifier lui-même, ce qui montre que la vie supraconsciente commence à briller en lui, que le divin se manifeste. C'est le nouveau type humain, c'est la nouvelle race qui s'annonce. Comme nous l'avons déjà dit, les parties de cette cellule primitive, se sont réparti le travail: certaines d'entre elles ont formé les organes digestifs; d'autres, les organes respiratoires; le troisième groupe, le système cérébral; le quatrième, le système nerveux sympathique; le

cinquième, les muscles et les ligaments, et le sixième, les os; et c'est ainsi que nous avons l'homme d'aujourd'hui dans sa forme actuelle. Cette même cellule dont les parties ont réglé de cette manière la distribution de leur travail, continue d'agir dans le même sens et fait passer l'organisme humain dans une forme plus parfaite. Elle est la monade primordiale qui a organisé toute l'humanité collective.

C'est de cette manière encore que nous y avons vu paraître les différentes classes, les classes sociales travaillant spécialement à la formation de certains organes de l'humanité: tous ceux qui cultivent la terre et ceux qui répandent les productions des hommes forment son système stomacal; ils fournissent les sucs, et tous ceux qui luttent pour le bien de l'humanité, organisent les muscles et les os, ce qui signifie qu'ils établissent l'ordre dans cet organisme afin qu'il puisse se tenir sur ses jambes et travailler de ses mains, ces dernières étant l'emblème de la volonté humaine; les pères, les mères, le clergé, le corps enseignant, les écrivains et les moralistes organisent le système cérébral; et les frères, les sœurs et les amis forment les liens reliant le système cérébral au système nerveux sympathique, etc. L'on voit ainsi que le monde physique a les mouvements les plus simples; vient ensuite le processus de l'apparition du principe vital, des sentiments et enfin paraît la pensée. L'humanité tout entière, c'est-à-dire l'ensemble de tous les individus, représente la différenciation de la monade primitive qui a passé par tous les états et a donné toutes les formes actuelles. Chaque forme représente en outre la manière dont se manifeste son énergie dans la région du plan physique, du plan vital (monde des forces), du plan astral et du plan mental. Les races, les peuples, les sociétés, la famille, l'individu — tous sont étroitement liés entre eux. Ce qui se passe dans la race se passe aussi, toutes proportions gardées, dans le peuple; ce que nous voyons dans le peuple, nous le voyons également, en de moindres dimensions, dans la société; ce qui arrive dans la société arrive de même, de façon plus restreinte, dans la famille, et ce que nous remarquons dans la famille, nous le remarquons, en petit, dans l'individu. La manifestation de l'énergie ne se fait pas de manière uniforme; elle est au contraire très variée. Quand nous voulons soumettre à l'uniformité l'action de toutes les forces de la nature, nous y faisons naître le mal, tandis qu'en recourant à la diversité, c'est le bien que nous produisons. A ce point de vue, les choses immorales sont celles qui ne changent pas et les bonnes, celles qui varient continuellement. L'uniformité est la mort et la diversité, la vie. Il n'y a en cela aucun contresens parce qu'il est évident que si beaucoup de personnes parlent en même temps répétant toujours la même chose, elles ne produiront que du bruit et il sera impossible de saisir le sens de leurs paroles. Mais si ces mêmes personnes exécutent dans un orchestre les différentes parties d'une seule et même composition, elles produiront une agréable harmonie. Les gens d'aujourd'hui sont devenus immoraux parce qu'ils parlent en même temps et ne veulent tous qu'une seule et même chose: de l'argent et toujours de l'argent. Quelqu'un a étudié pour devenir professeur, mais ses discours ne portent que sur l'argent; un autre est devenu prêtre: c'est l'argent qui l'attire, et l'instituteur, le juge etc. tous ont le même idéal. L'humanité entière ne parle à présent que d'une seule et même chose: de l'argent. Et c'est ainsi qu'a été créée l'uniformité dans le monde; mais le sens de la vie ne réside pas dans l'argent; il n'est qu'un moyen transitoire ou une forme

dans le développement de l'homme. Par conséquent, si nous attribuons à une forme une valeur plus grande que celle que la nature lui a assignée, nous créons le mal. On peut éclaircir cette même idée de la manière suivante: tout le monde parle de Dieu, mais on ne songe pas à accomplir sa volonté; on en parle comme on parlerait d'un millionnaire c'est-à-dire uniquement par rapport à son argent. Le point visé n'est pas le millionnaire, mais son argent. Et nous, lorsque nous parlons de Dieu, nous n'avons en vue que sa force, dont nous avons besoin, sans nous le représenter comme l'Amour dont procède la vie. Au lieu de chercher à ne profiter que de sa force, il est indispensable que nous saisissons la signification, le contenu de Son Amour qui est la source de tous les biens; il faut non seulement que nous nous pénétrions de cet Amour, mais que nous l'appliquions. Et Dieu nous apparaîtra alors dans toute sa diversité, dans toute sa grandeur. Il est donc nécessaire que nous imprimions une direction toute différente à notre développement dans la société contemporaine et nous n'obtiendrons ce résultat qu'en supprimant cette fastidieuse uniformité de ses manifestations et en lui substituant une reconfortante diversité. Voici un exemple qui rendra notre pensée plus claire: si nous demeurons continuellement dans une maison massive bien bâtie, pareille à un château du moyen-âge et que nous ne fassions que passer d'une chambre à l'autre, quel sera le sens d'une telle vie? Ce château finira par nous devenir insupportable et nous chercherons à nous en échapper au plus tôt. A cette fin, il nous faudra trouver la porte qui nous montrera le chemin vers la nature vivante. Et là, dans cette nature si variée, nous puiserons tous les éléments nécessaires à l'élévation de notre pensée, de notre cœur et à la manifestation de notre volonté. En ce moment nous nous trouvons tous dans ce château où nous ne faisons que passer d'une chambre à l'autre.

Il a déjà été parcouru en tous sens, ce château de la race blanche avec tous ses peuples et ses sociétés, et c'est maintenant que se fait la division qui nous montre le chemin vers la nature vivante: dans la vie européenne, cette division s'exprime par le partage en riches et en pauvres, en forts et en faibles. Et la lutte qui se livre en ce moment présage la rupture des derniers fils qui nous rattachent encore à l'ancien ordre des choses. C'est au moment de cette rupture définitive que paraîtra la nouvelle humanité — les hommes de l'amour qui transformeront la vie actuelle et montreront qu'il est possible de vivre d'une autre manière. Ils feront comprendre que les peuples doivent s'entr'aider, que les grandes nations doivent protéger celles qui sont plus faibles, qu'entre les peuples eux-mêmes doit s'établir une entente réciproque et que partout doit régner l'amour.

Редакцията доставя книгитѣ:

ЛИЦА И ДУШИ

(Физиогномични портрети)

отъ ГЕОРГИ РАДЕВЪ срещу 30 лева.

„ЛѢКУВАНЕ ЧРЕЗЪ ЦВѢТНИТѢ ЛЖЧИ“

отъ А. ОСБОРНЪ-ЙИВСЪ срещу 20 лева.

**Продължава подписката за записване абонати
за ЕДИНАДЕСЕТА ГОДИШНИНА
на сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“**

Продължава подписката за записване абонати за
ЕДИНАДЕСЕТАТА годишнина на сп. „ЖИТНО
ЗЪРНО“, която почна през Януарий 1937 г.

Абонаментът остава и за XI-та годишнина пакъ същия
— минималния за този родъ списания — 80 лв.

Редакциониятъ комитетъ на сп. „Житно Зърно“ ще направи всичко
възможно и презъ единадесетата годишнина за още по-голъ-
мото подобрене на списанието. Това ще може да се
постигне по-добре при навременното и редовно заплащане
на абонамента отъ страна на нашитѣ абонати.

Върно на своя пжтъ, „Житно Зърно“ ще работи и за напредъ за
духовното издигане на човѣка. Само **духовната
култура е въ състояние да донесе истин-
ски блага и да издигне всѣки народъ и
всѣки човѣкъ.**

Ние вѣрваме, че и за напредъ „Житно Зърно“ ще бжде прието така
радушно, както до сега. Вѣрваме, че нашитѣ абонати
ще работятъ много по-усърдно за распростра-
нението му, отколкото досега.

Нека „Житно Зърно“ стане насжщна нужда за всѣки домъ!

Всичко се изпраща на адресъ: „ЖИТНО ЗЪРНО“
Пощенска кутия № 270 — София

Суми се прашатъ чрезъ пощ. чекова смѣтка № 1597

Всѣка изпратена сума трѣбва да бжде придружавана съ писмо.

Частни лица нѣматъ нищо общо съ списанието.

Adresse de la revue occulte: „JITNO ZERNO“

Boîte postale № 270
SOFIA (Bulgarie)

Abonnement pour l'étranger 150 Levas ou 40 Frs. Frs.
